

Kityi nu ngwa'an Palyu cha' tsaa se'en ndi'in nten 'in Jesucristo nde kichen Roma

¹ Palyu lkaän. Na' lkaän nu nda'aän kityi re cha' tsaa se'en ndi'in wan nde kichen Roma, 'wan nu msñi wan cha' 'in Jesucristo. Na' ngi'niin tñan 'in Ndiose, cha' Ndiose ngulo suwi 'ñaän cha' tsa'aän chkwiiñ' cha' su'we 'in Ni lo'o nten.

² Bra nu ti ji kan Jesucristo lo chalyuu, ti bra kan' ytsa' ñi Ndiose 'ñaan sa ña'an nu ka cha' kan' tyempu nu ndijyan nde loo la. Ytsa' Ni cha' kan' 'in nten nu ykwi' lo'o nten chalyuu chabiya' 'in Ndiose, cha' chkwii' ne' lo'o ta'a nten ne' nu ngwa s'ni; ngwa'an ne' cha' kan' lo kityi bra kan'.

³ Cha' su'we 'in Jesucristo nu nka X'naan, ti kwi' nu lka Sñi' Ndiose ni, kan' lka cha' nu ngwa'an ne' lo kityi kan'. Ngula Jesús lo chalyuu sa ña'an nu ndlya nchga la nten, cha' ti kwi' ta'a ne' ayman David lka Jesús;

⁴ kwi' ngwaña'an lka Jesús ska ti nu nka Sñi' ykwi' Ndiose. Nde ña'an ka biya' su'we tian' cha' kan': chabiya' 'in Ndiose Sti yu ndyu'u Jesús xiya' xa wa ngujwi yu, lo'o tnun 'a tñan y'ni Ndiose bra kan'. Bra nu mda Ndiose Tyi'i ykwi' 'in Jesús, bra kan' ytsa' Ni 'ñaan cha' Sñi' ykwi' Ndiose lka Jesús kan'.

⁵ Su'we 'a ngi'ni Ndiose lo'oün chun' tñan nu y'ni Jesucristo. Wa ngulo Ni tñan 'ñaän cha' tsa'aän ña'an chalyuu, nchga se'en ndi'in nten; chabiya' 'in Ndiose tsa'aän chkwiiñ' cha' su'we 'in Ni lo'o

nten. Nchka ti' Ndiose cha' kaja nten 'in Ni nde nchga kichen, nten nu sten cha' 'in Ndiose, nten nu kunan nchga cha' nu nchkwi' Ni.

⁶ Lo'o 'wan ni, wa ngulo suwi Ndiose 'wan cha' ka wan nten 'in Jesucristo.

⁷ Nda'aän kityi re cha' tsa kichen Roma nde se'en ndi'in wan. Chkwiïn' lo'o wan chabiya' 'in Ndiose Stian, chabiya' 'in Jesucristo nu nka X'naan, cha' su'we 'a nsu'wi tiye Ndiose lo'o wan. Wa ngulo suwi Ni 'wan cha' tyukwi ti tiye wan ka wan nten 'in Ni. Nde ña'an nchka tiän', cha' ña'an ti ku'ni Ndiose Stian cha' su'we lo'o wan, cha' ku'ni Ni cha' tiin ti tyi'in wan chun' Jesucristo nu nka X'naan.

Nchka 'a ti' Palyu tsa na'an chin' 'in ne' Romano

⁸ Se'en mdyisnan ti kityi re, ngi'niïn tnuün 'in Ndiose chabiya' 'in Jesucristo. Su'we 'a nka tiyeän cha' ta'a wan wa msñi wan cha' 'in Jesús; nchga kichen nganen cha' ndyaa ña'an 'a ti' wan cha' kan'.

⁹ Lo'o na' ni, wa mjwi tñan ñaän cha' chkwiïn' cha' su'we 'in Jesucristo nu nka Sñi' Ndiose lo'o xka ta nten; tyukwi ti tiyeän ngi'niïn tñan kan' chabiya' 'in Ni. Jlyo ti' Ndiose cha' ta'a ti nda'an cha' tiyeän cha' 'wan bra nu nchkwiïn' lo'o Ni.

¹⁰ Lo'o ngwaña'an, nchga tsan njñaän chabiya' 'in Ndiose cha' tsa'aän se'en ndi'in wan, cha' tyi'iïn chin' lo'o wan, ya' nu nchka ti' Ndiose cha' tsa'aän.

¹¹ Nchka 'a tiän' ña'aän chin' 'wan, lo'o nchka tiän' chkwiïn' ska cha' lo'o wan; Tyi'i Ndiose lka nu su'wa ya' 'ñaän, cha' tsa ña'an la ti' wan 'in Jesús. Bra kan' sten tsa la wan cha' kan'.

¹² Su'we la si nchga nan tsaá ña'an su'we la tian' 'in Ndiose chun' tñan nu y'ni Jesús. Ka su'wa yaan' 'in ta'aan bra kan'.

¹³ 'Wan ta'a msñian cha' 'in Jesús, nchka tiän' cha' ka biya' ti' wan cha' su'we 'a nsu'wi tiyeën 'wan. Tyun ya' ngwa tiän' kaän se'en ndi'in wan, lo'o ni ña'an ti, ti ji kaja ña'an kaän. Sa ña'an nu y'niän la xka kichen, kwi' ngwaña'an nchka tiän' ku'niän nde kichen se'en ndi'in wan; nchka tiän' cha' ka'an la nten sten cha' 'in Jesús, lo'o ngwaña'an nchka tiän' cha' ti kwa'uün la cha' kan' 'wan.

¹⁴ Wa ngulo Ndiose tñan 'ñaän cha' tsa'aän chkwiän' lo'o ne' xka la'a tsu', ni siya ndi'in ne' kan' kichen tnun, ni siya ndi'in ne' tijyu' la ni' kixin'; ngulo Ni tñan 'ñaän cha' ska ti cha' chkwiän' lo'o nten, ni siya lo'o nten nu nsu'wi 'a cha' tiya 'in, ni siya lo'o nten nu ja ndi'ya kwenta siya' ti.

¹⁵ Kan' cha' ni, nchka tiän' tsa'aän cha' chkwiän' cha' su'we 'in Ndiose lo'o wan ne' Roma, sa ña'an nu wa ykwiän' cha' kan' la xka kichen.

Tlyu 'a cha' su'we lka cha' nu nda Jesús cha' chkwian' lo'o nten

¹⁶ Ja nju'u tiän' siya' ti cha' kwa'uün 'in nten cha' su'we nu nchkwi' 'in Jesús. Ndiyyan cha' kan' lo'o nchga chabiya' 'in Ndiose, cha' kulaa Ni 'in nchga cha' kuxi nchga nten nu xñi cha' 'in Ndiose. Ti kulo ytsa' Ndiose cha' su'we kan' 'in ne' judío ti, bra kan' lo'o ytsa' Ni cha' su'we kan' 'in ne' xka la'a tsu'.

¹⁷ Bra nu kunaan cha' su'we 'in Jesús kan', bra kan' ka biya' tian' sa ña'an nu ngi'ni Ndiose cha' ka su'we kasiya 'in nten xa'an; chun' nu ndyaa ña'an

tian' tñan nu y'ni Jesús, kan' cha' ka su'we kasiya 'in nchgaan nu y'nian cha' xa'an ti kulo, ska ti si stean cha' 'in Ndiose. Ngwaña'an ndyo'o ska cha' nu ndukwa lo kityi kula: “Bra nu ndyaa ña'an tian' 'in Ndiose cha' ka ku'ni Ni cha' ka su'we kasiya 'ñaan, bra kan' kaja ska chalyuu nu ja tsaa tii 'a 'ñaan.”

Yuwe' nu nganun 'in nten chalyuu

¹⁸ Bra nu kunaan cha' 'in Jesús kan', bra kan' ka biya' tian' cha' msin' 'a ti' Ndiose nde se'en ndi'in Ni ni' kwan; lo'o ta Ni nu ti'í 'in nchga nten nu ngi'ni cha' kuxi. Msin' ti' Ni 'in ne' kan', si'ya cha' kuxi 'a ngi'ni ne'; xa'an 'a ne' kan', lo'o ngwaña'an, ja nda ne' chabiya' kunan xka ta nten nchga cha' nu ñi nu wa ykwi' Ndiose lo'o nten chalyuu.

¹⁹ Nchka biya' ti' ne' xa'an kan' nchga lo cha' nu ka ka biya' ti' nten cha' 'in Ndiose, cha' wa ngwa'u Ndiose cha' kan' 'in ne'.

²⁰ Ndiose ni, ja nchka 'ñaan ña'aan 'in Ni nde se'en ndi'in Ni ni' kwan, ti kwi' ti cha' ja nchka ka biya' tian' sa ña'an cha' tnun nu ngi'ni Ni. Ti nu mdyisnan chalyuu ti kulo, ti bra kan' wa mjwi ña'an xu'wi lyo nten 'in Ndiose; ti bra kan' ndiya ña'an nu ka biya' ti' nten ni ña'an nu lka Ndiose, si tsaa naan ne' 'in Ni. Ka xu'wi lyo nten 'in Ni bra nu ña'an ne' nchga lo nan nu wa ngwiñan Ni lo chalyuu. Kan' cha' ja ku'ni Ndiose cha' tlyu ti' 'in ne' xa'an.

²¹ Ni siya nsu'wi lyo ne' xa'an kan' sa ña'an nu lka Ndiose, ja xlyaa ne' kan' ku'ni tnun ne' 'in Ni; ni siya Ndiose ykwi' lka Ni, ja ndya ne' kan' xu'we 'in Ni. Xkwi' cha' xa'an nda'an cha' tiye ne'. Lye 'a

mxiya' ne' cha' ke ne' cha' ja xlyaa ne' xñi ne' cha' nu ñi kan'.

²² Ndukwin ne' cha' nchga cha' jlyo ti' ne', lye 'a ngi'ni siye' ne' lo'o ta'a nten ne' ngwaña'an; wa mna' cha' tiya 'in ne' si'ya cha' xa'an nu ngi'ni ne'.

²³ Ja nchka 'a ti' ne' ku'ni tnun ne' 'in Ndiose nu nka ndloo la ti, ti kwi' Ni lka Ni nu ja tsaatii 'a chalyuu 'in Ni siya' ti; ndiya la ti' ne' ku'ni tlyu ne' 'in nkwin nten nu ndyiji. Kwi' ngwaña'an, ngi'ni tnun ne' 'in nkwin kiñi nu ndukwi ni' kwan, lo'o nkwin 'ni nu ndukwa kiya', lo'o nkwin 'ni nu nsuwe' ni' i' lo yuu; kan' lka nan nu ngi'ni tnun ne'.

²⁴ Kan' cha' wa ngulaa ya' Ndiose 'in ne' xa'an kan'; ti nda Ni chin' tyempu 'in ne' cha' ku'ni ne' cha' chen ña'an lo'o ta'a ne', ska lo cha' kuxi nu njyu'u 'a tian' chkwian' sa ña'an ngi'ni ne'.

²⁵ Wa ngulo chun' ne' kan' nchga cha' nu ñi nu ykwi' Ndiose lo'o ne', ndiya la ti' ne' cha' xñi ne' ya ña'an ti cha' kwiñi. Ngi'ni tnun ne' 'in jo'o kwiñi, nchkwi' ne' lo'o nkwin ska nan nu wa ngwiñan Ndiose; ja nchkwi' ne' lo'o Ndiose ykwi' nu ngwiñan cha' kan', ti kwi' Ndiose nu su'we nsu'wi tiyea 'in Ni, cha' xkwi' cha' su'we ngi'ni Ni lo'oan. Kwi' ngwaña'an lka cha' kan' ni.

²⁶ Wa ngulaa ya' Ndiose 'in ne' xa'an sikwa, cha' ku'ni ne' cha' chen ña'an lo'o ta'a ne'; ska lo cha' xa'an nu ja nchka 'a tian' chkwian' cha' 'in ran lo'o nten, kan' lka cha' xa'an nu ngi'ni ne' kan'. Ti kwi' ne' kuna'an 'in ne', ja ndi'in lo'o yu ki'yu sa ña'an nu ndi'in nchga nten su'we, xkwi' lo'o ta'a kuna'an ne' ngi'ni ne' cha' chen ña'an kan'.

²⁷ Kwi' ngwaña'an yu ki'yu ni, ja ndi'in yu lo'o ne' kuna'an 'in yu sa ña'an nu ngi'ni nten; nxi-

tukwi 'a ti' yu 'in ta'a ki'yu yu, ngi'ni yu cha' chen ña'an lo'o ta'a ki'yu yu. Ti ykwi' ti ne' ngi'ni ne' nu ti'í lo'o ne', cha' kuxi 'a cha' nu ngi'ni ne' kan'.

²⁸ Ngwaña'an ndi'in cha' 'in nten chalyuu, cha' ja nchka ti' ne' xu'wi lyo ne' 'in Ndiose; kan' cha' ngulaa ya' Ndiose 'in ne' cha' ku'ni ne' cha' xa'an kan', nda Ni chin' tyempu 'in ne' cha' ku'ni ne' ña'an cha' kuxi nu nchka ti' ne' ku'ni ne'.

²⁹ Ja su'we siya' ti tñan nu ngi'ni ne' lo'o ta'a nten ne': xkwi' cha' chen ña'an ngi'ni ne', xa'an 'a ngi'ni ne'; nxitukwi 'a ti' ne' cha' su'we nu nsu'wi 'in ta'a nten ne', ti'í 'a ti' ne' 'in ta'a nten ne'; nchka ti' ne' cha' su'we la tyi'in ne' ke xka la ta'a ne', nsuun ne' kan' lo'o ndyujwi ne' 'in ta'a ne'; nñi lyo'o ne' 'in ta'a ne'; chen 'a ña'an cha' nsu'wi tiye ne' ña'an ne' 'in ta'a nten ne', lo'o nchkwi' 'a ne' kwentu 'in ta'a ne',

³⁰ lo'o nchkwi' ne' cha' ti'í 'in ta'a ne'; liye' ti' ne' 'in Ndiose, cha' kuxi nchkwi' ne' 'in Ndiose; lye 'a ngi'ni siye' ne' lo'o ta'a nten ne'. Lo'o ngwaña'an, ti nda'an naan la ne' cha' kuxi nu ku'ni ne'. Ti kwi' ja nnan 'a ne' cha' nchkwi' sti ne' lo'o jya'an ne' lo'o,

³¹ ja ska cha' nduwe ti' ne' kan' siya' ti, ja ngi'ni ne' ni ska tñan nu ndukwin ne' cha' ku'ni ne'. Ja nsu'wi tiye ne' 'in ta'a ne', sa ña'an nu ngi'ni nten su'we; ja ngi'ni ne' cha' tlyu ti' 'in ta'a ne', ti kwi' ti cha', ja nchka t'nan ti' ne' 'in ta'a ne'.

³² Ndi'ya ne' kan' kwenta cha' wa ykwi' Ndiose cha' 'in ne', cha' nu ndi'in cha' kaja ne' kan' si'ya cha' xa'an nu ngi'ni ne'. Ni siya jlyo ti' ne' cha' kan', ja nduwe ti' ne'; ña'an ti ngi'ni ne' cha' xa'an nu y'ni ne'. Lo'o ngwaña'an, su'we 'a nsu'wi tiye ne' bra nu ña'an ne' xka nten nu ngi'ni ti kwi' cha' kuxi

nu ngi'ni ne'.

2

Ñi 'a ku'ni biya' Ndiose 'in nten chalyuu

¹ Lo'o 'wan ni, ja kaja 'a ña'an nu ku'ni Ndiose cha' tlyu ti' 'wan, bra nu nchkwi' 'a wan cha' 'in ska cha' kuxi nu ngi'ni nten; bra nu ndlo tuun wan ki'ya nu ndukwi xka nten, kwi' ngwaña'an, ti ykwi' ti wan ndukwi wan ki'ya kan'. Sa ña'an nu ngi'ni biya' wse 'in nten xa'an, kwi' ngwaña'an ngi'ni wan lo'o ta'a nten wan, cha' nu ngwaña'an nchkwi' wan lo'o ne', lo'o su'wa ndukwi wan ki'ya lo'o ne' xa'an kan'.

² Wa jlyo ti' wan cha' ñi 'a ngi'ni Ndiose bra nu nda Ni nu ti'í 'in nten nu ngi'ni nchga lo cha' xa'an.

³ ¿Ni cha' nxke' ti' wan cha' ja su'wa ka nu ti'í 'wan lo'o nu ka 'in ne' xa'an kan'? Kwiñi 'a wan, ja ka 'a xnan wan 'in Ndiose bra nu ku'ni biya' Ni 'in nchga nten; nan nxya wan ki'ya 'in nten, ni siya ngi'ni wan ti kwi' ti cha' kuxi nu ngi'ni ne' kan'.

⁴ ¿Ni cha' ja nduwe 'a ti' wan cha' nchka t'nan 'a ti' Ndiose 'ñaan? Ndukwa Ni nchga cha' nu njñaan 'in Ni, ndalo 'a Ni 'ñaan, su'we 'a nka tiye Ni lo'oan; xkwi' ngwaña'an ngi'ni Ni cha' kaja ña'an kulaa yaan' cha' kuxi nu ndiya 'a tian'.

⁵ Ja xlyaa wan kunan wan cha' nu nchkwi' Ndiose lo'o wan, ja jyu'u ti' wan siya' ti; kan' cha' ndi'in cha' ta Ndiose nu ti'í 'wan bra nu tiya tsan nu ña'an nchga nten chalyuu cha' ñi 'a ku'ni biya' Ni 'in nten.

⁶ Tsan kan' ta Ni nu ti'í 'ñaan sa ña'an nu ngi'nian xa nu ndi'ian lo chalyuu;

⁷ ska chalyuu su'we nu ja tsa'a tii 'a, kan' lka nu ta Ndiose 'in nchga nten nu ngi'ni cha' su'we, ne' nu ja nchka ndaja ti' cha' ngi'ni ne' cha' su'we lo'o ta'a nten ne'. Xkwi' nda'an cha' tiye ne' kan' cha' 'in cha' su'we nu nsu'wi nde se'en ndi'in Ndiose, xkwi' nan tyi'in su'we ti ne' lo'o Ni, nka tiye ne', xkwi' cha' 'in chalyuu kwi nu ndijyan nde loo la nduwe ti' ne'.

⁸ Nten xa'an ni, nu xkwi' cha' 'in ti ykwi' ti ne' nda'an cha' tiye ne', tnun 'a nu ti'í ta Ndiose 'in ne' kan'; kasin' 'a ti' Ndiose 'in nchga ne' kan', cha' ja xlyaa ne' kunan ne' siya' ti nchga cha' nu ñi nu ndu'u Ndiose 'in ne', cha' nu nxitukwi 'a ti' ne' 'in ya ña'an ti cha' xa'an nu ña'an ne'.

⁹ Lye 'a ta Ndiose nu ti'í 'in ne' kan' bra kan', tnun 'a nu ti'í ka 'in nchga nten chalyuu, nten nu ngwaña'an xkwi' cha' xa'an ngi'ni ne'. Kulo, tyukwa ne' judío nu ti'í kan', bra kan' kwi' ngwaña'an tyukwa ne' xka la'a tsu', ne' nu ja lka judío, nu ti'í kan'.

¹⁰ Nchga nten nu ngi'ni cha' su'we, ta Ndiose cha' su'we nu nsu'wi 'in Ni nde se'en ndi'in Ni 'in ne' kan'; su'we 'a ka 'in ne' kan' nde se'en ndi'in Ni bra kan', ku'ni Ni cha' tiin ti tyi'in ne' bra kan'. Kulo, tyukwa ne' judío cha' su'we kan', kwi' ngwaña'an tyukwa ne' xka la'a tsu' cha' su'we kan' chun' ndi'in la.

¹¹ Si'i wa lka ti nten nu nchka t'nan ti' Ndiose 'in, ska ti biya' nchka t'nan ti' Ni 'in nchga nten chalyuu.

¹² Ne' xka la'a tsu' ni, ni siya ja ya kunan ne' nchga cha' nu wa ytsa' Moisés 'in ne' judío, tyii cha' 'in ne' ngwaña'an ti, si ndukwi ne' ki'ya. Kwi' ngwaña'an ta Ndiose nu ti'í 'in ne' judío, nu wa

yman cha' nu ñi nu wa ytsa' ayman Moisés 'in ne'; si nu ndukwi ne' ki'ya, ku'ni biya' Ndiose 'in ne' lo'o cha' nu ykwi' Moisés kan' lo'o ne' bra kan'. Lo'o ngwaña'an, ska ti biya' ku'ni biya' Ndiose 'in nchga nten nu ngi'ni cha' kuxi.

¹³ Ja ka su'we kasiya 'ñaan lo'o Ndiose cha' nu nnaan tian cha' nu ñi nu nchkwi' Ni lo'oan ta'aan; ska ti si tyukwi ti tiyeaan tukwaan cha' kan', si ku'nian nchga tñan nu ndlo Ni 'ñaan, bra kan' ka su'we kasiya 'ñaan lo'o Ni.

¹⁴⁻¹⁵ Ndiya nten, ne' xka la'a tsu', nu cha' 'in ti ne' ngi'ni sa ña'an nu ndukwa lo kityi 'in Ndiose, ni siya ja ya kunan ne' cha' kan'. Ngwaña'an ka jlyo tian' cha' nchka biya' ti' ne' kan' sa ña'an tñan nu nchka ti' Ndiose, chun' cha' tyukwi ti tiye ne' ngi'ni ne' nchga cha' nu ykwi' Ndiose lo'o ne' judío nu ngwa s'ni, ni siya ja ya katsa' Ndiose cha' kan' 'in ne' xka la'a tsu' kan'; ke ti ne' kan' ndi'ya cha' su'we nu ngi'ni ne' lo'o ta'a nten ne'. Kwi' ngwaña'an, bra ti ndi'ya ne' kan' kwenta cha' ki'ya lka bra nu ngi'ni ne' ska cha' kuxi, lo'o ja ndi'in cha' kuwe 'a ti' ne' bra nu ngi'ni ne' ska cha' su'we.

¹⁶ Ngwaña'an ka sikwa, bra nu ku'ni biya' Ni 'in nchga nten. Tyo'o loo nchga cha' nu nsu'wi mnan ni' kasiya 'in ne', bra kan' kulo Ni tñan 'in Jesucristo cha' ku'ni biya' Ni 'in ne'. Ngwaña'an lka cha' nu nchkwiin' lo'o nten laja nu ndu'uñn cha' su'we 'in Ndiose 'in ne'.

Tñan nu ngulo Ndiose 'in ayman Moisés cha' ku'ni ne' judío

¹⁷ 'Wan ni, nu ndukwin wan cha' ne' judío lka wan, ndyaa ña'an 'a ti' wan nchga cha' nu ykwi'

Ndiose lo'o ayman Moisés nu ngwa s'ni. Lo'o lye 'a ngi'ni siye' wan lo'o xka ta nten, cha' ndukwin wan cha' ska ti wan lka wan nten 'in Ndiose.

¹⁸ Nan wa jlyo ti' wan nchga tñan nu nchka ti' Ndiose cha' ku'ni wan, nxke' ti' wan; wa ngwa'an Moisés cha' kan' lo kityi cha' 'wan, kan' cha' ndi'ya la wan kwenta sa ña'an lka ska cha' su'we, sa ña'an lka ska cha' kuxi.

¹⁹ Kwi' ngwaña'an nxke' ti' wan, cha' ti ykwi' wan nchka 'wan kwa'u wan tuwiin nu ñi 'in nchga nten nu ja jlyo ti'; nxke' ti' wan cha' nchka 'wan chkwi' wan cha' nu ñi lo'o nten nu ja ndyiji ña'an ka biya' ti' ska cha' nu ñi;

²⁰ nxke' ti' wan cha' nchka 'wan kwa'u ñi wan 'in nten nu ja nnan su'we, cha' nu mna' cha' tiya 'in ne', ndukwin wan; nxke' ti' wan cha' ka 'wan ka wan mstru 'in nten nu ja ya ku'ni xa'an siya' ti. Nxke' ti' wan cha' ka ku'ni wan ngwaña'an, chun' ndyaa ña'an 'a ti' wan cha' nu ngwa'an ayman Moisés kan'; laja cha' kan' ndukwa nchga cha' nu ka jlyo tian', nchga cha' nu ñi nu nsu'wi lo chalyuu, nxke' ti' wan.

²¹ Nan ndu'u wan 'in ta'a nten wan ni, ¿ni cha' ja nchka 'wan kwa'u wan 'wan, ti ykwi' ti wan? Ndukwin wan cha' ja su'we ku'ni ne' kunan ska nan nu nsu'wi 'in ta'a nten ne', ¿ta ja lo'o wan ti ngi'ni wan kunan 'in nten, ndiya bra a?

²² Ndukwin wan cha' ja su'we 'a tyi'in cha' 'in ne' lo'o kwilyo'o xka nten, ¿ni cha' lka cha' lo'o wan ngi'ni wan cha' kuxi kan' sikwa? Si ja ndiya ti' wan siya' ti bra nu ngi'ni tnun xka ta nten 'in jo'o nu si'i Ndiose ykwi' lka, ¿ni cha' lka ngi'ni wan kunan cha' su'we nu nsu'wi ni' lyaa 'in ne' kan' a?

²³ Ndukwin wan cha' su'we la siya' ti lka cha' nu

ytsa' ayman Moisés 'wan, lo'o ngi'ni 'a wan cha' kuxi lo'o Ndiose xa nu ja nnan 'a wan cha' kan'.

²⁴ Ndiya ska cha' nu ndukwa lo kityi kula, kityi se'en nchkwi' Ndiose cha' re: “Kuxi 'a nchkwi' ne' xka la'a tsu' 'in Ndiose si'ya wan.” Kwi' ngwaña'an 'wan, kuxi 'a ngi'ni wan, lo'o nchkwi' 'a nten cha' 'wan.

²⁵ Ndyaa ña'an 'a ti' wan cha' nu ndukwin kityi cha' si'yu wan kijin nu ki'yu sñi' wan bra nu ti kune' ne', cha' ka lkwan Ndiose 'in ne'. Su'we 'a si kunan wan nchga cha' nu ykwi' Ndiose lo'o ayman Moisés; si ja kunan wan nchga cha' kan', wa lka wan sa ña'an lka nten nu ja nsi'yu kijin yu ki'yu siya' ti.

²⁶ Lo'o ngwaña'an nten xka la'a tsu' nu ja nsi'yu kijin kan', si kunan ne' kan' cha' nu ytsa' Moisés 'ñaan, bra kan' su'wa ti tukwa Ndiose cha' 'in ne' kan' sa ña'an ndukwa Ni cha' 'in ne' judío ta'aan nu wa msi'yu kijin.

²⁷ Chañi cha' ja nsi'yu ne' kan' kijin sa ña'an nu nsi'yu ne' judío kijin; ja nsu'wi cha' kan' 'in ne', cha' ne' xka la'a tsu' lka ne'. Lo'o ni, si ku'ni ne' kan' nchga tñan nu nchka ti' Ndiose cha' ku'ni ne', ta ne' cha' jyu'u 'wan ne' judío, chun' ja ndukwa wan cha' kan', ni siya wa ynan wan nchga cha' nu ñi 'in Ndiose, ni siya wa msi'yu wan kijin wan.

²⁸ Ja lkaan tyukwi ti tiyeen ne' judío ska ti chun' nu kti 'a ngi'nian tloo Ndiose, xa nu ña'an ti nten 'ñaan, ja ka tñan ngwaña'an, ni siya wa msi'yuan kijin;

²⁹ si'i ngwaña'an lkaan ne' judío. Tyukwi ti tiyeen lkaan ne' judío bra nu sten su'wean cha' 'in Ndiose, ñi la tyo'o cha' 'ñaan si nu wa ndukwa biya'

'in Ndiose la ni' kasiya 'ñaan. Bra kan' ka kulo Ni ya ña'an ti tñan 'ñaan lo'o Tyi'i ykwi' Ni, si'i lo'o ska cha' nu ndukwa lo kityi ti. Lo'o kan' su'we 'a ku'ni Ndiose lo'oan, si'i nten chalyuu ti nu chkwi' su'we 'ñaan bra kan'.

3

¹ Su'we chin' cha' lkaan ne' judío sikwa, su'we chin' cha' nsi'yuan kijin, cha' ngwaña'an ndukwan Ndiose 'ñaan.

² Nde lka cha' su'we nu nsu'wi 'ñaan chun' cha' lkaan ne' judío: ska ti lo'o ne' judío ta'aan wa ytsa' Ndiose 'in ne' nu ngwa ti kulo, ni ña'an cha' nka tiye Ni chkwi' Ni lo'o nten chalyuu.

³ Ni siya ndiya chin' nten ne' judío nu ja ndyaa ña'an ti' 'in Ndiose, ja kulaa ya' Ndiose 'in nchga ne' judío si'ya nu chin' ti nten kan'.

⁴ ¡Ja nchka ti' Ni ku'ni Ni ngwaña'an! Xkwi' ñi 'a ngi'ni Ndiose lo'o nten 'in Ni, ni siya kwiñi 'a ngi'ni nchga nten chalyuu. Nde ndukwa ska cha' 'in Ndiose nu nchkwi':

Bra nu chkwii', bra kan' ka biya' ti' ne' cha' ñi 'a ngi'nii; bra nu ka biya' 'iin tloo ne' nu nka tñan, ka kuloo luwi 'iin bra kan'.

⁵ Cha' nu nan ni, nsu'wi 'a cha' kuxi nu ngi'nian; lo'o cha' kuxi kan', ngi'ni cha' ka biya' la tian' cha' ñi 'a ngi'ni Ndiose. ¿Ni sa ña'an chkwian' ni sikwa a? ¿Ta ja ñi ngi'ni Ndiose lo'oan a? ¿O ta ja su'we si ta Ndiose nu ti'í 'ñaan cha' wa y'nian cha' kuxi a? (Ndiya nten nu ngwaña'an nchkwi'.)

⁶ Ñi 'a ngi'ni Ndiose. Ja ta Ndiose nu ti'í 'in nten chalyuu si'ya ki'ya nu ndukwi ne', si ja ñi ngi'ni biya' Ni 'in nchga nten.

⁷ Ja chan chkwi' ne' cha' kwiñiñ 'aän. Su'we, kwiñiñ 'aän sikwa. Kan' cha' ni, xa nu na'an xka ta nten 'ñaän ka biya' la ti' ne' cha' ñi 'a cha' nu nchkwi' Ndiose lo'oan; ngwaña'an ku'ni tnun la ne' 'in Ndiose chun' cha' nu nchkwiñ'. Ja ndi'in cha' xtya ne' ki'ya 'ñaän sikwa.

⁸ Ti kwi' ti cha' ja su'we lka si ti ku'nian laan cha' kuxi cha' ka su'we la cha' 'ñaan lo'o Ndiose nde loo la; ndiya nten nu kwiñi lyo'o ne' 'in ta'a nten ne' ngwaña'an; ndukwin ne' cha' nchkwi' ba cha' kuxi kan'. Ñi 'a ku'ni Ndiose bra nu ta Ndiose nu ti'í 'in ne' nu ngwaña'an nchkwi' cha' kan'.

Nchga nten ndukwi ne' ki'ya tloo Ndiose

⁹ Ngwaña'an ndyo'o cha' sikwa. Ja ka chkwian' cha' su'we la nan cha' lkaan ne' judío. Si'i nan su'ween laan; wa ngwa biya' tian' cha' su'wa ti ngi'ni ne' judío cha' xa'an sa ña'an nu ngi'ni ne' xka la'a tsu' cha' xa'an, cha' nsu'wi 'a cha' kuxi nu nka ndloo la 'in nchga nten chalyuu.

¹⁰ Lo'o nde nchkwi' ska cha' nu ndukwa lo kityi 'in Ndiose:

Ja tukwin ndiya nu ngi'ni xkwi' cha' su'we;

¹¹ ja ndiya nten nu nchka biya' ti' cha' 'in Ndiose, ja tukwin nda'an naan cha' 'in Ndiose.

¹² Wa mdo'o tsu' nchga nten tuwiin nu ñi, su'wa ti ngwa kuxi kasiya 'in nchga ne'; ja tukwin ndiya nu ngi'ni xkwi' cha' su'we.

¹³ Ña'an ti' tyi'i tukun nu ndyo'o tu'wa kwaa nu ti ji tukun' ne' tu'wa ran, su'wa ña'an nchka ti' ne' kan', cha' xkwi' cha' kuxi ndyo'o tu'wa ne'.

Lye 'a ñni lyo'o ne' 'in ta'a nten ne' laja nu nchkwi' ti ne'.

Ña'an ti' tyi'a yan nu nsu'wi tu'wa kunan, ngwaña'an lka ne', cha' tlá 'a nchkwi' ne'.

14 Ja mdyii cha' ndlo ne' yuwe' 'in ta'a nten ne'; ja mdyii cha' xa'an nu nsu'wi ni' tiye ne',

15 ja mdyii cha' ndyujwi ta'a ne', nka tiye ne'.

16 Xkwi' ngi'ni ñu'un ne' 'in ta'a nten ne', nchga se'en nda'an ne' ngi'ni ne' cha' ka xi'in ti' ta'a nten ne'.

17 Ja nsu'wi lyo ne' tuwiin nu ñi nu ku'ni cha' tiin ti tyi'in nten.

18 Ja ntsen ne' siya' ti 'in Ndiose.

Ngwaña'an nchkwi' cha' nu ndukwa lo kityi kan'.

19 Wa jlyo tian' cha' nchga cha' kula kan', ndukwa ran cha' ka kuwe ti' ne' judío nu wa yten lo cha' nu ndukwa lo kityi kan'. Kwi' ngwaña'an, ngwa'an ayman kula cha' kan', chun' nchka ti' Ndiose cha' ka biya' ti' nchga nten ña'aan chalyuu cha' ja kaja ña'an lyaa ne' ti ykwi' ti ne' tloo Ndiose, cha' ndi'in cha' ku'ni biya' Ni 'in ne'.

20 Ni siya ku'nian nchga cha' nu ngwa'an ne' lo kityi kula kan', ja ka su'we ka tiyeen lo'o Ndiose chun' nu ngi'niin tian ngwaña'an; wa lka ti ña'an nu kunanjo'o kityi kan' 'ñaan, cha' ka biya' tian' cha' ndukwiin 'aan ki'ya tloo Ndiose.

Kulaa Ndiose 'in nten 'in nchga cha' kuxi bra nu xñi ne' cha' 'in Jesucristo

21 Lo'o ni, wa mdo'o tukwa ska cha' kwi lo chalyuu, lo'o ja su'wa ndi'in cha' kwi re lo'o cha' kula kan'. Bra nu kwa'u Ndiose cha' kwi kan' 'ñaan, bra kan' ka biya' tian' sa ña'an ka su'we ka kasiya 'ñaan lo'o Ndiose. Wa lka ndukwa chin' cha' nu nchkwi' 'in cha' kwi kan' lo kityi kula, ni siya lo kityi nu

ngwa'an ayman kula nu ykwi' lo'o nten chabiya' 'in Ndiose nu ngwa s'ni.

²² Nchkwi' kityi cha' ku'ni Ndiose cha' ka su'we ka kasiya 'ñaan lo'o Ni, si xñian cha' 'in Jesucristo. Su'wa ti ku'ni Ni lo'o ta'aan nu lkaan ne' judío lo'o nchga nten nu xñi cha' 'in Ndiose la xka la'a tsu' chalyuu, su'wa ti ku'ni Ni lo'o nchga nten.

²³ Nchgaan ndukwian ki'ya tloo Ndiose, chun' ja y'nian siya' ti nchga tñan nu nchka ti' Ni cha' ku'nian.

²⁴ Lo'o ni, ku'ni Ndiose cha' ka su'we ka kasiya 'ñaan, chun' cha' su'we 'a nsu'wi tiye Ni 'ñaan; ska cha' su'we nu ngi'ni Ndiose cha' 'ñaan lka, cha' tnun 'a tñan nu y'ni ykwi' Jesucristo bra nu ngujwi yu lo wsi cha' kulaa yu 'ñaan 'in nchga cha' kuxi, cha' ka katin ki'ya nu ndukwian.

²⁵ Msu'wa Ndiose 'in Jesús mdiyan yu lo chalyuu cha' kaja yu, cha' ka ku'ni Ni cha' tlyu ti' 'in nten, ni siya ykwi' yu tyijin yu nu ti'í si'ya nchga nten chalyuu, cha' ki'ya yu ti ykwi' ti yu yuwe' nu nsu'wi 'in nten. Ngwaña'an ka 'in nchga nten nu xlyaa sten cha' 'in Jesús. Lo'o ngwaña'an, nchka ti' Ndiose kwa'u 'ñaan cha' xkwi' cha' nu ñi ngi'ni Ni lo'o nten, ni siya ja y'ni Ni kwenta 'in ki'ya nu ndukwi ayman kula 'ñaan; y'ni 'a Ni cha' tlyu ti' 'in ne' kan' bra kan'.

²⁶ Ngwaña'an ngwa'u Jesús 'ñaan cha' ñi 'a ngi'ni Ndiose; kwi' ngwaña'an ka ku'ni luwi Ni kasiya 'in nchga nten, si xlyaa ne' xñi ne' cha' 'in Jesús.

²⁷ Cha' kwiñi nchkwian' si chkwian' cha' nchka 'ñaan ti ykwiin' tian nu lkaan nten chalyuu, ku'ni xu'wean kasiya 'ñaan lo'o Ndiose. Ja ka 'ñaan. Lye 'a ngi'nian siye' lo'o Ndiose si ngwaña'an nxke'

tian'. ¿Ni sa ña'an lka cha' sikwa a? Ja nchka 'ñaan ku'ni xu'wean kasiya 'ñaan lo'o Ndiose, ni siya kunaan nchga cha' kula; ska ti ka su'we ka kasiya 'ñaan bra nu xñian cha' 'in Jesús. Ja su'we chkwian' siye' lo'o Ni bra kan', cha' si'i nan nu ka 'ñaan ku'ni xu'wean kasiya 'ñaan lo'o Ni.

²⁸ Kan' cha' niñ 'wan cha' ndiya ska ti ña'an nu ka su'we ka kasiya 'ñaan lo'o Ndiose; ndi'in cha' stean cha' 'in Jesús, ni siya ja nchka 'ñaan ku'nian nchga cha' kula nu ngwa'an ne' kula s'ni.

²⁹ Si'i ska ti ne' judío nu ndyaa ña'an ti' ne' 'in Ndiose, lo'o ne' xka la'a tsu' ndyaa ña'an ti' ne' 'in Ndiose.

³⁰ Chañi 'a lka cha' kan', cha' ska ti Ndiose nka ndloo la ña'aan chalyuu; ja nsu'wi xka nu nka ndloo la. Ti kwi' Ndiose lka Ni nu ku'ni xu'we kasiya 'in ne' judío bra nu xñi ne' cha' 'in Ni; kwi' ngwaña'an, ku'ni xu'we Ni kasiya 'in ne' xka la'a tsu', bra nu xñi ne' kan' cha' 'in Ni.

³¹ Su'we sikwa. Wa ndyaa ña'an tian' tñan nu y'ni Jesús, sa kan' ti cha' ka ku'nian cha' katin nchga ki'ya nu ndukwian. Ja ndi'in cha' tsaa tii cha' nu ndukwa lo kityi kula nu ngwa s'ni; su'we la kunaan cha' kula kan' ni, xa wa ytean cha' 'in Jesús.

4

Sa ña'an ngwa 'in Abraham

¹ Chkwiñ' ska cha' lo'o wan sa ña'an ngwa 'in Abraham, ayman kula 'ñaan nu yu'wi chalyuu s'ni.

² Ykwi' Abraham ni, ja ska tñan ngwa ku'ni yu ti ykwi' ti yu cha' ka su'we ka kasiya 'in yu lo'o

Ndiose; kwi' ngwaña'an, ja ngwa chkwi' yu lo'o Ndiose cha' ngwa 'in yu.

³ Nde lka ska cha' nu ndukwa lo kityi 'in Ndiose: “Msñi Abraham cha' nu ykwi' Ndiose lo'o yu; kan' cha' ykwi' Ndiose cha' ngwa su'we ka kasiya 'in yu, chun' nu yaa ña'an ti' yu cha' nu ykwi' Ni”. Ngwaña'an ndukwa cha' lo kityi kan'.

⁴ Xa nu nda'aan tñan 'in nten, nda ne' siyaan' bra kan'; si'i nan nda xu'we ti ne' tñi 'ñaan, tñi nu wa ndukwi ne' 'ñaan lka, chun' nu wa y'nian tñan 'in ne'.

⁵ Lo'o bra nu tsaan ña'an tian' 'in Jesús cha' y'ni tyii Ni yuwe' nu nsu'wi 'ñaan, bra kan' ka skan' Ndiose cha' lo'oan cha' ka su'we ka kasiya 'ñaan, ni siya ja ska nan ndukwi Ni 'ñaan.

⁶ Nu ngwa ti s'ni ndukwin ayman David cha' su'we 'a nsu'wi tiye nten nu wa lka y'ni luwi Ndiose ni' kasiya 'in ne'. Ndiose ndukwin cha' luwi ni' kasiya 'in ne', ni siya ja ska tñan y'ni ne' cha' 'in Ni cha' ka luwi ne', ti ykwi' ti ne'.

⁷ Kan' ykwi' David cha' re:

Su'we nsu'wi tiyean bra nu ku'ni Ni cha' tlyu ti' 'ñaan 'in ki'ya nu ndukwian, bra nu ku'ni tyii Ni yuwe' nu nsu'wi 'ñaan, ndukwin David.

⁸ Su'we nsu'wi tiyean cha' ja ku'ni Ndiose kwenta 'in nchga cha' xa'an nu wa y'nian.

⁹ Si'i xkwi' ne' judío ti nu su'we nka tiye ne' ngwaña'an, lo'o ne' xka la'a tsu' chka su'we ka tiye ne' ngwaña'an nde loo la. Tka ykwiin' tian cha' msñi Abraham cha' nu ykwi' Ndiose lo'o yu, kan' cha' ykwi' Ni cha' 'in yu cha' ngwa su'we kasiya 'in yu lo'o Ni, chun' nu yaa ña'an ti' yu 'in Ni.

10 ¿Ni ña'an bra nu ngwa cha' kan' a? ¿Ta wa lka msi'yu kijin yu sa ña'an nu ngi'ni ne' judío cha' lkwan ne' a? Si'i. Ti ji si'yu ne' kijin bra kan'.

11 Chun' ndi'in la, bra kan' nkwan yu ngwaña'an. Ska biya' ti ngwa cha' kan', cha' ka biya' ti' nten cha' ngwa su'we ka kasiya 'in yu lo'o Ndiose, chun' nu ndyaa ña'an ti' yu 'in Ni. Ndla la msñi yu cha' 'in Ndiose, tiya' la nkwan yu. Kan' cha' nchga wan nu ndi'in wan xka la'a tsu' nu msñi wan cha' 'in Jesús, lka wan sa ña'an lka si Abraham lka ayman kula 'wan, ti kwi' Abraham nu yu'wi chalyuu ti kulo la. Lo'o bra nu stean ta'aan cha' 'in Jesús, bra kan' skan' Ndiose cha' lo'oan cha' ka luwi kasiya 'ñaan.

12 Kwi' ngwaña'an lka tiye ne' judío ta'aan nu su'wa ti msñi cha' 'in Jesucristo lo'oan. Chañi cha' Abraham ngwa ayman kula 'in ne' kan'; lo'o ni, su'we la si lo'o ne' kan' tsaa ña'an ti' ne' 'in Ndiose, sa ña'an nu yaa ña'an ti' ayman Abraham kan', ni siya ti ji lkwan yu.

Ndiose mskan' cha' lo'o nten chun' nu ndyaa ña'an ti' ne' 'in Ni

13 Kwi' ngwaña'an ngwa cha' mskan' Ndiose cha' lo'o ayman Abraham, lo'o nten 'in Abraham nu yan lo chalyuu chun' ndi'in la; ndukwin Ni cha' ña'aan chalyuu kan' ka 'in ne' kan' nde loo la. Ja ya chkwi' Ndiose lo'o ayman Moisés nu ngwa bra kan', cha' ja ya kala Moisés kan'; kan' cha' ja y'ni ayman Abraham tñan nu ngulo Moisés, cha' ti ji kunan yu cha' kan'. Ngwa su'we ka kasiya 'in Abraham lo'o ta'a yu lo'o Ndiose chun' nu yaa

ña'an ti' ne' cha' nu ykwi' Ni lo'o ne', kan' cha' mskan' Ndiose cha' lo'o ne'.

¹⁴ Ja nchka ti' Ndiose cha' sa kwa ti nten kaja chalyuu kwi 'in ne', nten nu kunan nchga cha' nu ngwa'u ayman kula 'in ne'; nchka ti' Ni cha' sten nchga nten chalyuu cha' 'in Jesús, cha' ngwaña'an ti ka ska ti cha' 'in ne' lo'o Ndiose bra kan'. Kan' lka cha' nu ndloo la 'ñaan.

¹⁵ Lo'o cha' kula kan', xkwi' ndi'in cha' ta Ni nu ti'í 'ñaan, bra nu ka biya' 'ñaan tloo Ndiose; lo'o ja kaja ña'an nu xtya Ni ki'ya 'ñaan si ja ndi'in cha' kula nu kitsa' 'ñaan ni ña'an lka ska cha' kuxi.

¹⁶ Mskan' Ndiose cha' lo'o ayman Abraham chun' nu msñi yu cha' nu ykwi' Ni, cha' ka biya' ti' nchga nten ta'aan cha' xkwi' su'we 'a nsu'wi tiye Ni 'ñaan; kan' cha' ykwi' Ni cha' kan' lo'oan. Nganun cha' kan' cha' 'in nchga nten 'in Abraham nu kan lo chalyuu nde loo la. Si'i sa kwa ti nten nu kunan cha' kula kan', kanun cha' su'we kan' 'in ne'; kwi' ngwaña'an, kanun cha' su'we kan' 'in nchga nten ta'aan nu xñian cha' 'in Ndiose sa ña'an msñi yu kula Abraham cha' 'in Ni, ngwaña'an ndyo'o cha' bra nu nchkwian' cha' sti nchga ne' ta'aan ngwa ayman Abraham kan', chabiya' 'in Ndiose.

¹⁷ Ngwaña'an ndyo'o cha' re nu ykwi' Ndiose lo'o Abraham nu ngwa s'ni, nu ndukwa lo kityi kula: “Wa ndaän chabiya' cha' nu'win kaa sti tyun lo nten nu kan lo chalyuu nde loo la” ndukwin Ndiose 'in Abraham bra kan'. Wa mskan' Ndiose cha' kan' lo'o ayman Abraham, chun' msñi yu cha' nu ykwi' Ndiose lo'o yu, ti kwi' Ndiose nu ngi'ni cha' tyu'u ayman xiya'. Kwi' ngwaña'an, ndlo Ni tñan cha' ka nchga cha' nu ka nde loo la.

18 Ni siya mske' ti' ayman Abraham cha' ja kala 'a sñi' yu, ja ngulaa ya' yu cha' nu ykwi' Ndiose lo'o yu; yaa ña'an ti' yu 'in Ni, mta yu sa ña'an bra nu kala sñi' yu. Kan' cha' ngwa ayman Abraham “sti tyun nten nu yan lo chalyuu nde loo la”, sa ña'an nu wa ykwi' Ndiose lo'o yu cha' ka: “Ka'an 'a nten kan lo chalyuu nde loo la chun' nu'win” ndukwin Ndiose 'in yu.

19 Ja mjlyaa ti' Abraham cha' kan'; ña'an ti yaa ña'an ti' yu cha' nu wa ykwi' Ndiose lo'o yu, ni siya yuwe ti' yu cha' kula 'a yu, cha' wa mdiya ska siyentu yijan nsu'wi yu. Jlyo ti' yu cha' ndla ti kaja tyukwaa ne' kula, lo'o ykwi' yu, lo'o Sara kwilyo'o yu; ja nsu'wi 'a cha' ti kala sñi' Sara, mske' ti' yu.

20 Ni siya ngwaña'an, ja mda'an chun' yu, ja ngulaa ya' yu cha' nu wa ykwi' Ndiose lo'o yu; yaa ña'an su'we ti' yu cha' kan'. Y'ni tnun yu 'in Ndiose,

21 cha' jlyo ti' yu cha' ka 'in Ni ku'ni tyii Ni ska cha' nu mskan' Ni lo'o yu.

22 Kan' cha' mda Ndiose chabiya' cha' ngwa su'we kasiya 'in yu, chun' nu yaa ña'an 'a ti' yu 'in Ni.

23 Lo'o ngwaña'an, ndukwa nchga cha' kan' lo kityi se'en nchkwi' sa ña'an ngwa cha' nu ykwi' Ndiose lo'o Abraham kan', cha' ngwa su'we ka kasiya 'in yu chun' nu msñi yu cha' 'in Ndiose, ndukwa cha' kan' cha' 'ñaan. Lo'o si'i cha' 'in ska ti ayman Abraham ndukwa cha' kan' lo kityi,

24 ni siya lo'o cha' 'ñaan ndukwa cha' ngwaña'an; nchkwi' Ndiose lo'oan cha' ka su'we ka kasiya 'ñaan lo'o Ndiose si stean cha' 'in Ni, ti kwi' Ndiose nu y'ni cha' ndyu'u Jesús nu nka X'naan xiya' xa

wa ngujwi yu.

²⁵ Mda Ndiose chabiya' yjwi ne' 'in Jesús, cha' ku'ni tyii Ni ki'ya nu ndukwi nten, lo'o kan' ndyu'u Jesús xiya', cha' ka su'we ka kasiya 'ñaan lo'o Ndiose.

5

Sa ña'an ka bra nu ka su'wa cha' 'in nten lo'o Ndiose

¹ Ngwaña'an lka cha' sikwa; chun' nu wa ytean cha' 'in Jesús, kan' cha' wa ngwa su'we kasiya 'ñaan lo'o Ndiose. Lo'o kan' tiin ndi'ian, su'wa ndi'in cha' 'ñaan lo'o Ndiose chabiya' 'in Jesucristo nu nka X'naan.

² Su'we 'a ngi'ni Ndiose lo'oan chabiya' 'in Krixtu, chun' nu msñian cha' 'in Krixtu kan'. Lo'o ni, ndi'in cha' 'ñaan lo'o Ndiose, kan' cha' ja ndi'in cha' kulaa yaan' 'in Ni. Su'we 'a nka tiyeen, cha' jlyo tian' cha' chun' ndi'in la kaja ska se'en nu su'we la se'en tyi'ian nde se'en ndi'in Ndiose, cha' ngwaña'an xkwi' su'we ti ngi'ni Ni lo'oan.

³ Ni siya ni, su'we nka tiyeen bra nu ndi'ian lo chalyuu; ni siya ti'í 'a ti' nten 'ñaan, jlyo tian' cha' ka taloan xa nu ta ne' nu ti'í 'ñaan ngwaña'an.

⁴ Xa wa mdaloan nu ti'í kan' 'ñaan, jlyo tian' cha' wa y'ni biya' Ndiose 'ñaan ngwaña'an. Lo'o kan' si ña'an ti su'we kasiya 'ñaan lo'o Ndiose, bra kan' tsaa ña'an la tian' cha' ka su'we cha' 'ñaan nde loo la.

⁵ Lo'o ngwaña'an, si'i ska cha' nu ndloun keen tian lka cha' kan', ska cha' chañi lka cha' kan'; ku'ni Ni cha' kan'. Lo'o ngi'ni Ni cha' ndii tian' ni' kasiya 'ñaan, cha' su'we 'a nka tiye Ndiose ña'an Ni

'ñaan; ngwaña'an ngi'ni Ndiose bra nu nda Ni Tyi'i ykwi' Ni 'ñaan.

⁶ Jlyo tian' cha' ja ka kulaan 'ñaan ti ykwiin' tian 'in ki'ya nu ndukwian; kan' cha' ni, xa wa mdiya bra nu mstyá Ndiose, bra kan' ngujwi Jesús si'yaan, cha' lkaan nten xa'an.

⁷ Tnun 'a tñan ku'nian si xlyaan kajaan cha' kaja ña'an lyaa xka nten; ni siya ska nten nu xkwi' cha' su'we ngi'ni, ja xlyaan kajaan cha' 'in yu. Ska ti si su'we 'a ngi'ni yu kan', si su'we 'a nchkwi' yu lo'o ta'a nten yu nchga bra, ja chan xlyaa ska nten kaja cha' 'in yu kan', si ka kulaa ne' 'in yu kan' bra kan'.

⁸ Lo'o ngwaña'an y'ni Ndiose lo'oan, cha' kwa'u 'ñaan cha' ndiya 'a ti' Ni 'ñaan; msu'wa Ni 'in Krixtu cha' kaja cha' 'ñaan, ni siya ti ndukwian ki'ya.

⁹ Su'we sikwa. Wa lka ngwa su'we kasiya 'ñaan lo'o Ndiose, chun' cha' ngalu tnen ykwi' Krixtu xa wa ngujwi yu lo wsi. Kwi' ngwaña'an, wa ngulaan 'in nchga cha' kuxi chun' cha' ndyu'u Krixtu xiya', lo'o ja ta Ndiose nu ti'í 'ñaan bra nu tsaa tii chalyuu.

¹⁰ Msuun ta'aan lo'o Ndiose nu ngwa s'ni la; lo'o ni, ngwa su'wa cha' 'ñaan lo'o Ni, cha' wa ngujwi Sñi' Ni lo wsi. Kan' cha' ni, ngwa tiin cha' 'ñaan lo'o Ndiose, lo'o ngwaña'an, kulaa Ni 'ñaan 'in nchga cha' kuxi cha' wa ndyu'u Jesús xiya'.

¹¹ Lo'o si'i sa kwa ti cha'. Lo'o su'we 'a nka tiyeen lo'o Ndiose chabiya' 'in Jesucristo nu nka X'naan, cha' kan' lka nu y'ni cha' nchka su'wa cha' 'ñaan lo'o Ndiose.

Ngwa kuxi ña'aan chalyuu si'ya ska ti nten

¹² Ngwaña'an ngwa, si'ya cha' xa'an nu y'ni ska ti ayman kula nu naan Adán, kan' cha' mdyisan

ndukwi nten chalyuu ki'ya; kan' cha' ndiji nten. Lo'o ngwaña'an bra wa mdyii cha', ndi'in cha' kajaan ta'aan, cha' ta'aan ndukwian ki'ya.

¹³ Ngwaña'an ngwa cha' nchga nten chalyuu mdyisnan ndukwi ki'ya ti kulo, ni siya ja ya kulo Ndiose tñan 'in ne' cha' ja ku'ni ne' cha' chen ña'an kan'. Sa kan' ti cha', ja ykwi' ne' cha' ki'ya ngwa, cha' ja ya ka biya' ti' ne' cha' ja ndiya ti' Ndiose nchga cha' kuxi nu ngi'ni nten.

¹⁴ Ti bra nu mdi'in Adán kan' lo chalyuu, ti bra kan' mdyisnan ndiji nten si'ya ki'ya nu ndukwi ne'. Kwi' ngwaña'an, bra nu mdi'in ayman Moisés, bra nu ytsa' Ndiose nchga cha' kula 'in yu, bra kan' ngujwi nten si'ya ki'ya ka'an nu ndukwi ne'; ni siya ja su'wa cha' kuxi nu y'ni ne' kan' lo'o cha' kuxi nu y'ni ayman Adán ti kulo, bra nu ja mdukwa yu ska tñan nu ngulo Ndiose 'in yu, kwi' ngwaña'an ngujwi nten. Ska lo ti tñan y'ni ayman Adán; lo'o Jesucristo nu tka mdiyan ti lo chalyuu, xka lo tñan y'ni yu, su'we la tñan y'ni yu.

¹⁵ Ayman Adán ni, mdiya yuwe' 'in yu si'ya cha' xa'an nu y'ni yu, ti ykwi' ti yu; lo'o ngwa kuxi chalyuu ti bra kan' si'ya ska ti yu ki'yu kan', kan' cha' ka'an 'a nten ndiji ni. Lo'o ni, xka lo cha' ngi'ni Ndiose lo'oan, ska cha' nu su'we la ti lka cha' kan'; tlyu 'a cha' su'we ngi'ni Ndiose lo'oan chabiya' 'in ska ti nten nu naan Jesucristo. Nchkwi' Ndiose cha' xu'we ti ka kulaa Ni 'ñaan 'in nchga cha' kuxi nu ndi'in 'ñaan. Lo'o ngwaña'an, ka'an 'a nten lka nu ngi'ni Ni cha' ka luwi kasiya 'in ne'.

¹⁶ Ja su'wa ndyo'o cha' 'in tñan nu y'ni ayman Adán lo'o tñan nu y'ni Jesús chabiya' 'in Ndiose. Adán kan' ni, ska ti cha' kuxi y'ni yu ti kulo,

lo'o kan' nganun yuwe' 'in yu; kwi' ngwaña'an, nganun yuwe' 'ñaan ta'aan sa bra ni, si'ya cha' kuxi kan'. Ka'an 'a cha' xa'an ngi'nian sikwa. Lo'o Jesús ni, ska tñan xu'we ti y'ni yu cha' 'ñaan bra nu ngulaa yu 'ñaan 'in nchga cha' kuxi; y'ni yu cha' ka su'we kasiya 'ñaan lo'o Ndiose bra kan'.

¹⁷ Ndi'in cha' kajaan si'ya ki'ya ndukwi ska ti Adán kan', ni siya ska ti cha' kuxi nu y'ni yu; lo'o tlyu la tñan y'ni Ndiose cha' 'ñaan ni lo'o Jesús, bra nu y'ni luwi Ni kasiya 'ñaan. Ka'an 'a tñan xu'we ti y'ni Ni lo'oan; ngwaña'an kaja chalyuu kwi 'ñaan ni, chabiya' 'in Jesucristo, ni siya ska ti nten lka yu kan'.

¹⁸ Ngwaña'an mdo'o cha' kuxi bra kan'. Bra nu y'ni ayman Adán cha' kuxi kan', nganun yuwe' 'ñaan ta'aan. Lo'o nde ña'an ndyo'o cha' su'we nu wa y'ni Jesucristo. Bra nu ngujwi Jesús, xu'we ti y'ni tyii Ni yuwe' nu ndi'in 'ñaan, cha' kaja chalyuu nu ja tsa tii 'a 'ñaan.

¹⁹ Ti ngwa kulo wa mdiya ska nten nu ja y'ni tñan nu ngulo Ndiose 'in, kan' cha' nganun yuwe' 'ñaan ta'aan sa bra ni. Lo'o chun' ndi'in la mdiyan xka nten nu ndukwa tñan nu ngulo Ndiose 'in; kan' cha' ngwa su'we kasiya 'ñaan ta'aan lo'o Ndiose.

²⁰ Bra nu ndukwaan nchga tñan nu ndlo Ndiose 'ñaan, bra kan' nchka biya' la tian' sa ña'an ki'ya nu xtya Ni 'ñaan. Ni siya nduwe 'a tian' cha' ka'an 'a ki'ya ndukwian, kwi' ngwaña'an jlyo tian' cha' xlyaa Ndiose kulaa Ni 'ñaan 'in nchga cha' kuxi; jlyo tian' cha' nchka 'in Ni, cha' su'we 'a y'ni Ni lo'oan.

²¹ Cha' kuxi mbi'ya loo la 'ñaan nu ngwa s'ni la, kan' cha' ndiji nten; lo'o ni, nchka ti' Ndiose ki'ya

loo Ni 'ñaan, chun' nchka t'nan 'a ti' Ni 'ñaan. Xa nu ka su'we kasiya 'ñaan lo'o Ni, bra kan' ta Ni ska chalyuu nu ja tsa tii 'a 'ñaan chabiya' 'in Jesús nu nka X'naan.

6

Ka kaja xka chalyuu kwi 'in nten chabiya' 'in Krixtu

¹ Nde ña'an chkwian' sikwa. Ja su'we si ña'an ti ku'nian cha' xa'an, cha' bra kan' ti ka'an la cha' su'we ku'ni Ndiose lo'oan, nka tiyeen.

² Ja su'we siya' ti ku'nian sa ña'an nu y'nian s'ni la! Wa lkaan ni sa ña'an lka si wa ngujwian lo'o Krixtu, cha' xka tuwiin tsaan ni; ja su'we 'a si ña'an ti ku'nian cha' xa'an kan'.

³ Bra nu mdukwatya ne' 'ñaan cha' nu tka mdyis-nan tyi'in cha' 'ñaan lo'o Jesucristo, bra kan' ngwa 'ñaan sa ña'an lka si su'wa ngujwian lo'o Jesús, ngwaña'an nchka cha'.

⁴ Lo'o nu ndyukwatyaan ni, stean ni' tyi'a sa ña'an lka si su'wa mtsian' lo'o Krixtu ni' kwaa, ngwaña'an lkaan. Bra kan' nsuan sa ña'an lka si lkaan ayman, cha' ka tyu'uan xiya' sa ña'an lka si tyo'oan lo tyi'a, ngwaña'an lkaan, cha' tnun 'a cha' y'ni Ndiose Sti yu bra nu ndyu'u Krixtu xiya'. Kwi ngwaña'an, kaja xka chalyuu kwi 'ñaan chabiya' 'in Krixtu.

⁵ Ngwaña'an nchka cha' wa lka ndi'in cha' 'ñaan lo'o Krixtu. Ngujwi yu xa nu y'ni tyii yu ki'ya nu ndukwian. Lo'oan ni, sa ña'an lka si ngujwian, ngwaña'an lkaan; lo'o bra nu tyu'uan xiya', bra kan' kaja xka chalyuu kwi 'ñaan, sa ña'an ngwa bra nu ndyu'u Jesús xiya'.

⁶ Xa'an 'a nten ngwaan ti s'ni la; lo'o ni, lkaan sa ña'an lka si lo'oan ngujwian lo ska wsi bra nu ngujwi ykwi' Jesús, cha' siya' ti y'ni tyii yu nchga cha' xa'an nu yu'wi ni' kasiya 'ñaan bra kan'. Kan' cha' ni, ja ka 'a 'in cha' xa'an kan' ka ndloo la 'ñaan xiya'.

⁷ Bra nu kaja ska nten, tyii cha' 'in yu lo'o ki'ya nu mdi'in 'in yu lo chalyuu bra kan'.

⁸ Kwi' ngwaña'an ka 'ñaan xa nu tyi'in cha' 'ñaan lo'o Krixtu, cha' kaan sa ña'an lka si wa ngujwian lo'o Krixtu. Lo'o kan' kaan sa ña'an lka si wa ndyu'uan lo'o Krixtu xiya'.

⁹ Jlyo tian' cha' wa ngulo Ndiose 'in Krixtu la se'en ysu yu mtsi' yu; lo'o ja kaja 'a yu xiya', ja ka katsi' yu xiya'.

¹⁰ Wa ngujwi Krixtu, cha' siya' ti ku'ni tyii yu nchga ki'ya nu ndukwi nten chalyuu. Lo'o wa ndyu'u yu xiya', cha' tyukwi tyempu tyi'in yu lo'o Ndiose Sti yu bra kan'.

¹¹ Kwi' ngwaña'an 'wan, tya'an cha' tiye wan cha' ku'ni tyii wan siya' ti 'in nchga cha' kuxi nu nsu'wi ni' kasiya 'wan. Xkwi' ku'ni wan tñan 'in Ndiose su'wa ti lo'o Jesucristo nu nka X'naan, sa ña'an si wa ndyu'u wan xiya', ngwaña'an tya'an cha' tiye wan.

¹² Kan' cha' ni, ja ta wan chabiya' cha' ka cha' kuxi kan' ndloo 'wan xa ndi'in wan lo chalyuu. Lo'o ja su'we ku'nian nchga cha' kuxi nu jñan tiyeaan cha' ku'nian, cha' lkaan nten chalyuu.

¹³ Ja ta wan ska la'a ya' wan, ni ska la'a kiya' wan, cha' ku'ni wan tñan 'in nten nu ngi'ni cha' xa'an; ja ka wan msu 'in ne' kan', ja ku'ni wan cha' kuxi lo'o ne'. Xka ña'an ndi'in cha' tya'an cha' tiye

wan ni. Ta wan tyukwi ña'aan wan cha' ka wan nten 'in Ndiose, sa ña'an lka si ngujwi wan ska ya', lo'o kan' ndyu'u wan xiya'. Kan' cha' ni, ndi'in cha' ta wan tyukwi ña'an wan cha' ku'ni wan tñan 'in Ndiose, cha' xkwi' cha' su'we ku'ni wan se'en ndi'in wan.

¹⁴ Si'i cha' xa'an nu nsu'wi chalyuu ka ndloo la 'wan ni. Si'i xkwi' cha' kutsen wan tyi'in wan lo chalyuu, sa ña'an lka si ndatsaa 'a cha' kula kan' 'wan; ka tyi'in su'we wan lo chalyuu, cha' xkwi' cha' su'we nu tnun 'a ngi'ni Ndiose lo'o wan.

Ja taan chabiya' 'in cha' kuxi cha' ka ndloo la ñaan

¹⁵ Lo'o ni, ja su'we chkwian' cha' ja ku'niin 'aan cha' kula kan', chun' nu ndukwaan cha' nchkwi' Ndiose nu xkwi' cha' su'we ngi'ni lo'oan. Ja su'we si ti ku'nian cha' kuxi kan'; jja nsu'wi chabiya' 'ñaan cha' ti ku'nian ngwaña'an siya' ti!

¹⁶ Bra nu nda'aan tñan 'in ska nten ni, ngi'nian nchga tñan nu kulo nten kan' 'ñaan bra kan'; jlyo tian' cha' nten kan' lka x'naan, lo'o ngwaña'an, ndi'in cha' tukwaan cha' nu nchkwi' x'naan. Lo'o ki'ya nu ndukwian ni, lka ran ña'an ti' x'naan. Bra nu ka ndloo la ran 'ñaan, ngi'ni ran cha' ti ku'nian cha' kuxi, bra kan' ndi'in cha' kajaan siya' ti. Lo'o ni, si Ndiose lka x'naan, tukwaan cha' nu nchkwi' Ni bra kan', ka su'we ka kasiya' 'ñaan bra kan'.

¹⁷⁻¹⁸ Su'we 'a nka tiyeen cha' tyukwi ti tiye wan ngi'ni wan tñan 'in Ndiose, ti kwi' ti cha' nu ngwa'u ne' ta'a ba 'wan, na' Palyu ndukwiin cha' re. Cha' xa'an kan', kan' nu ngwa ndloo la 'wan nu ngwa s'ni; lo'o wa ngulaa wan 'in cha' xa'an kan' ni, kan' mdyisnan wan ngi'ni wan tñan cha' kaja xka

chalyuu 'wan, ska chalyuu nu ka luwi kasiya 'wan, cha' Ndiose nka ndloo la 'wan ni.

¹⁹ (Ngwaña'an nchkwiin' lo'o wan, cha' ka biya' la ti' wan ni ña'an nu nka ndloo la 'wan.) Ti ngwa s'ni la mda wan tyukwi ña'aan wan cha' ku'ni wan cha' chen ña'an, cha' ku'ni wan cha' kuxi, lo'o ngwaña'an lye 'a y'ni cha' xa'an kan' lo'o wan bra kan'; lo'o ni, ndi'in cha' ta wan tyukwi ña'aan wan cha' xkwi' tñan su'we ku'ni wan, cha' xkwi' cha' 'in Ndiose tyi'in wan lo chalyuu.

²⁰ Nu ngwa s'ni, bra nu ti ngi'ni wan xkwi' cha' xa'an, ja ngwa 'a 'wan ku'ni wan cha' su'we nu nchka ti' Ndiose cha' ku'nian; xa nu y'ni wan cha' xa'an nu ngwa bra kan'.

²¹ Lo'o ni, nju'u 'a ti' wan si'ya cha' xa'an nu y'ni wan. Xa nu ndyaa to'o cha' xa'an kan', ngi'ni tyii ran 'in nchga nten nu ku'ni cha' kuxi kan'; ja ka tyi'in cha' 'ñaan lo'o Ndiose si ngwaña'an ngi'nian.

²² Lo'o ni, ja ka 'a 'in cha' xa'an kan' kulo tñan 'wan, cha' wa yten wan tñan 'in Ndiose. Ka su'we ka tiye wan ni, cha' ngi'ni wan tñan 'in Ni, cha' xkwi' ndi'in wan lo chalyuu cha' 'in Ndiose; bra kan' ja tyii 'a chalyuu nu ta Ni 'wan xa wa mdyii nchga cha'.

²³ Kana' ji kasiya 'ñaan cha' ngi'nian cha' xa'an, sa kan' ti cha' ngi'ni cha' xa'an kan' lo'oan. Bra nu su'wa ndi'in cha' 'ñaan lo'o Jesús nu nka X'naan, bra kan' ta Ndiose ska chalyuu 'ñaan nu ja tsaa tii 'a 'ñaan. Ska cha' tnun nu nda xu'we Ndiose 'ñaan lka cha' kan'.

7

Ndukwa ska cha' lo kityi kula nu ndatsaa 'in nten

nu nsu'wi kwilyo'o

¹ Wan ne' ta'aan, ndiya ta'a wan nu su'we 'a jlyo ti' nchga tñan nu ngulo Ndiose 'ñaan; jlyo ti' wan cha' ndatsaa cha' kula kan' 'ñaan tyukwi tyempu nu ndi'ian lo chalyuu.

² Ña'an ti' ska nu kuna'an nu nsu'wi kwilyo'o. Ngulo ayman kula kan' tñan 'ñaan, cha' ndi'in cha' kanun nu kuna'an kan' lo'o kwilyo'o tyukwi tyempu nu ti lu'u yu; siya' ti bra nu wa ngujwi yu, bra kan' ja ska 'a cha' ndi'in 'in nu kuna'an kan', ka kaja kwilyo'o xiya' bra kan'.

³ Nde ña'an lka cha' re. Si tyi'in cha' 'in nu kuna'an kan' lo'o xka nu ki'yu bra nu ti lu'u kwilyo'o, cha' kuxi ngi'ni nu kuna'an kan' bra kan'. Xa wa ngujwi kwilyo'o nu kuna'an kan', ja tatsaa 'a cha' kula 'in ne'; ka kaja kwilyo'o nu kuna'an kan' xiya' lo'o xka yu ki'yu; si'i cha' chen ña'an ku'ni ne' bra kan', chun' nu ja lu'u 'a nu ngwa kwilyo'o nu kuna'an kan'.

⁴ Ngwaña'an lkaan ni lo'o cha' kula nu mduk-waan 'aan ti ngwa s'ni: sa ña'an lka ska nu kuna'an nu ja lu'u 'a kwilyo'o, ngwaña'an lka ta'aan nu ndi'in cha' 'ñaan lo'o Krixtu. Wa ngujwi Krixtu lo wsi, kan' cha' ni, ja ndi'in cha' 'ñaan lo'o cha' kula kan'. Wa ngwa su'wa cha' 'ñaan lo'o Krixtu bra nu ndyu'u yu xiya' xa wa ngujwi yu, kan' cha' ni, ka 'ñaan ku'nian tñan 'in Ndiose laja nu ti ndi'ian lo chalyuu.

⁵ Nu ngwa ti s'ni, chen ña'an mdi'ian lo chalyuu, cha' nten chalyuu ti lkaan; mdiya tian' y'nian nchga cha' kuxi nu ngwa tian' ku'nian, ni siya wa ynaan cha' kula nu nchka ti' tatsaa 'ñaan cha' ja

ku'nian ngwaña'an. Lo'o ti kwi' cha' kuxi kan' y'ni lo'oan cha' mna' ji kasiya 'ñaan.

⁶ Lo'o ni, ndi'ian laja tian 'in cha' kula kan', ja ka 'a 'in ran kulo tñan 'ñaan. Nchka laja 'ñaan ni, cha' ku'nian tñan nu nchka ti' Ndiose cha' ku'nian, chun' wa mjwi xka chalyuu kwi nu nda Tyi'i Ndiose 'ñaan.

Sa ña'an ngi'ni cha' kuxi nu nsu'wi ni' kasiya 'ñaan

⁷ Nde cha' chkwian' sikwa. Si'i ti kwi' cha' kula kan' nu ngi'ni cha' xa'an nu ndiya ni' kasiya 'ñaan. Chkwiin' chin' sa ña'an nu ngwa 'ñaan. Bra nu ja ya kunaan cha' kan', ja ya ka biya' tiän' nan lka ska cha' xa'an; ja ya ka jlyo tiän' nu ngwa bra kan' si cha' xa'an lka cha' xitukwi tiän' ska nan nu nsu'wi 'in ta'aan. Xa wa ynaan sa ña'an tñan ngulo Ndiose 'ñaan, cha' ja xitukwi 'a tian' ska nan nu nsu'wi 'in ta'aan siya' ti, bra kan' jlyo tiän' cha' ja su'we xitukwi tiän' ska nan ngwaña'an.

⁸ Lo'o y'ni nu xa'an kanan 'ñaan bra kan'. Ni siya jlyo tiän' cha' xa'an 'a cha' kan', ña'an ti ndiya tiän' ku'niin nchga lo cha' xa'an. Ja ki'yaan kwenta cha' xa'an lka ska tñan nu ku'niin, si ja ndukwa ska cha' kula nu katsa' 'ñaan ngwaña'an.

⁹ Nu ngwa s'ni mske' tiän' cha' su'we 'a mdi'iin lo chalyuu, bra nu ti ji ka biya' tiän' ni sa ña'an nchkwil' cha' kula kan'; bra nu ngwa biya' tiän', bra kan' mgii tiän' cha' ka'an 'a ki'ya ndukwiän. Wa kana' ti kasiya 'ñaan bra kan'.

¹⁰ Ngwa ti' Ndiose cha' kaja chalyuu 'ñaan, cha' tukwaan nchga tñan nu ngulo Ni 'ñaan ti kulo. Lo'o si'i ngwaña'an ngwa 'ñaan, wa kana' ti chalyuu

'ñaän bra kan', chun' mgii tiän' cha' ka'an 'a ki'ya mdi'in 'ñaän bra kan'.

¹¹ Cha' xa'an lka nu y'ni kanan 'ñaän; kan' cha' ngwa tiän' cha' ti ku'niin laän cha' xa'an, ni siya wa ytsa' cha' kula kan' 'ñaan cha' ja ku'nian ng-wañ'a'an. Kuxi 'a y'ni cha' kula kan' lo'oün; y'ni lo'oün ña'an ti' si wa ngujwiïn, na' Palyu ndukwiïn cha' re.

¹² Chañi cha' su'we 'a cha' kula kan' cha' 'in Ndiose; tñan nu ndlo Ni 'ñaan lka cha' kan', nde se'en ndi'in Ndiose mdo'o cha' kan'. Ñi 'a y'ni Ndiose, su'we 'a ndyo'o cha' nu ykwi' Ni lo'oan.

¹³ Kan' cha' ja ka chkwiïn' cha' kana' kasiya 'ñaän si'ya cha' kula kan'. Cha' xa'an nu y'niïn, kan' lka nu y'ni ñu'un 'in kasiya 'ñaän. Lo'o ni, ngwa biya' tiän' sa ña'an lka ska cha' xa'an; laja nu ynaän cha' su'we 'a ndyo'o cha' kula kan', ti kwi' bra kan' mdijin lyo cha' xa'an kan' 'ñaän. Kan' cha' su'we la ngwa biya' tiän' cha' tnun 'a cha' kuxi y'niïn.

¹⁴ Jlyo tian' cha' tñan nu ngulo Ndiose lka cha' kula kan'; lo'o ska ti si lo'o Tyi'i Ndiose ku'ni tñan ni' kasiya 'ñaan, bra kan' ka 'ñaan ku'nian tñan kan'. Na' Palyu ni, nten chalyuu ti lkaän, ndloo la ngwa cha' xa'an kan' ni' kasiya 'ñaän.

¹⁵ Lo'o ja ngwa ka biya' tiän' ni cha' lka y'niïn xkwi' cha' xa'an. Bra nu ngwa tiän' ku'niïn ska tñan su'we, bra kan' ja ngwa 'ñaän siya' ti; cha' xa'an nu ja mdiya tiän' ku'niïn, kan' lka nu y'niïn.

¹⁶ Ja su'we ngwa tiyeën cha' nu y'niïn cha' xa'an kan', kan' cha' jlyo tiän' cha' su'we nchkwi' cha' kula kan', ni siya ja mdukwaän 'in ran.

¹⁷ Kan' cha' sikwa, si'i na' nu y'niïn cha' xa'an kan', ti ykwiïn' tiän; cha' xa'an nu ngwa ndloo la

ni' kasiya 'ñaän, kan' lka nu mdatsaa 'ñaän cha' ku'niin 'in ran bra kan'.

¹⁸ Jlyo tian' cha' ja su'we lka cha' nu yu'wi ni' kasiya 'ñaän, cha' nten chalyuu ti lkaän; ni siya ngwa tiän' ku'niin xkwi' cha' su'we nu ngwa xkan', ja ngwa 'ñaän siya' ti.

¹⁹ Ja ngwa 'ñaän ku'niin cha' su'we nu ngwa tiän' ku'niin; ña'an ti y'niin cha' xa'an, ni siya ja ngwa 'a tiän' ku'niin ngwaña'an.

²⁰ Nde ndyo'o cha' sikwa. Bra nu y'niin ska cha' nu ja su'we, mske' tiän', si'i na' nu y'niin cha' xa'an bra kan', ti ykwiin' tiän'; cha' xa'an nu ngwa ndloo la ni' kasiya 'ñaän, kan' lka nu mdatsaa 'ñaän cha' y'niin 'in ran.

²¹ Nde ña'an ngwa 'ñaän sikwa: ni siya ngwa tiän' ku'niin cha' su'we, ngwa biya' tiän' cha' xkwi' cha' kuxi yu'wi ni' kasiya 'ñaän.

²² Tyukwi ti tiyeen mdiya 'a tiän' ku'niin nchga tñan nu ngulo Ndiose 'ñaan nu ngwa s'ni;

²³ lo'o ngwa biya' tiän' cha' mdi'in xka nu ngulo tñan 'ñaän tyukwi ña'aän. Msuun cha' kuxi kan' lo'o nchga cha' su'we nu ngwa 'a tiän' ku'niin; kan' lka cha' xa'an nu yu'wi ni' kasiya 'ñaän, nu y'ni lo'oün cha' ku'niin tñan kan', ña'an ti' si ngwaän ska presu.

²⁴ Ngwa xi'in 'a tiän' sikwa. ¿Ni sa ña'an nu ngwa kulaa 'ñaän tyukwi ña'aän a?, cha' ja ku'niin cha' xa'an ngwaña'an. Wa kana' ti kasiya 'ñaän si'ya cha' xa'an nu yu'wi ni' kasiya 'ñaän.

²⁵ Ska ti Ndiose Stiin nchka 'in Ni. Ngulaa Ni 'ñaän, chun' tñan nu y'ni Jesucristo nu nka X'naan. ¿Kan' cha' ka'an 'a xu'we taän 'in Ndiose sikwa! Sa kan' ti cha' jlyo tiän', cha' ndi'in cha' ku'niin tñan

nu ngulo Ndiose 'ñaañ; ja ngwa 'ñaañ kulañ 'ñaañ ti ykwiin' tiñ, cha' nten chalyuu ti lkañ, lo'o nten chalyuu ti ngi'ni ka'an cha' kuxi.

8

Chalyuu kwi nu kaja 'ñaan chabiya' 'in Tyi'i Ndiose

¹ Lo'o ni, nde ña'an y'ni Ndiose cha' 'ñaan. Ja nganun 'a yuwe' 'ñaan ni, cha' su'wa ndi'in cha' 'ñaan lo'o Jesucristo; ja ka 'a 'in nu xa'an nu nsu'wi chalyuu jwakii 'ñaan ni, cha' Tyi'i Ndiose lka ndloo la 'ñaan bra nu ndi'ian lo chalyuu.

² Bra nu lka Tyi'i Ndiose ndloo la 'ñaan, bra kan' kaja chalyuu kwi 'ñaan chabiya' 'in Jesucristo, cha' su'wa ndi'in cha' 'ñaan lo'o Ni; wa ngulaa Ni 'ñaan ya' nu xa'an nu ngi'ni cha' kana' kasiya 'ñaan.

³ Wa y'ni Ndiose ska cha' tnun nu ja ngwa 'a ku'ni cha' kula nu ykwi' ayman Moisés lo'o nten nu ngwa s'ni. Ja ngwa tñan cha' kula kan', chun' xa'an 'aan lo'o ta'aan ndi'ian lo chalyuu; Ndiose ni, ngwa 'in Ni ku'ni cha' tnun kan', chun' nu msu'wa Ni 'in Sñi' ykwi' Ni yan Ni lo chalyuu, cha' ngwa Ni nten. Msu'wa Ni 'in Jesús yan, cha' ngwa yu ska lomstan nu lu'u; kan' lka lomstan nu ngwa ku'ni tyii ki'ya nu ndukwian. Ngwa Jesús nten; ngwa yu sa ña'an lka nchga nten chalyuu, cha' ngwaña'an ngwa 'in yu ku'ni tyii yu ki'ya nu ndukwian ta'aan nten chalyuu. Kan' cha' ngwa Ni nten.

⁴ Lo'o ni, ka 'ñaan ku'nian tñan nu ngulo Ndiose 'ñaan, ti kwi' tñan nu ndu'u cha' kula kan' 'ñaan cha' ku'nian; ka ku'nian nchga cha' kan' ni, chun' nu ja ka 'a 'in cha' xa'an nu nsu'wi chalyuu jwakii 'ñaan

ni; Tyi'i Ndiose lka ndloo la 'ñaan xa nu ndi'ian lo chalyuu.

⁵ Bra nu ngi'nian sa ña'an nu ngi'ni nten chalyuu ti, ti kwi' cha' xa'an nu nsu'wi 'in nten kan', kan' lka ndloo la ni' kasiya 'ñaan bra kan'; lo'o ni, si Tyi'i Ndiose ka ndloo la 'ñaan xa nu ndi'ian lo chalyuu, bra kan' ka 'ñaan ku'nian nchga cha' nu nchkwi' Ndiose.

⁶ Kana' chalyuu 'ñaan, si ku'nian xkwi' cha' xa'an nu nsu'wi chalyuu; lo'o kaja chalyuu kwi' 'ñaan cha' tiin ti tyi'ian, si kunaan nchga cha' nu nchkwi' Ndiose.

⁷ Nan nxuan lo'o Ndiose lka cha', si ña'an ti ngi'nian cha' xa'an sa ña'an nu ngi'ni nten chalyuu ti; ja nchka 'ñaan ku'nian siya' ti cha' nu nchkwi' Ndiose lo'oan, si ña'an ti nchka tian' ku'nian cha' xa'an.

⁸ Kan' cha' ja ka 'ñaan ku'nian tñan nu nchka ti' Ndiose cha' ku'nian, si ndiya la tian' cha' xa'an nu nsu'wi chalyuu.

⁹ 'Wan, si'i ngwaña'an ndi'in wan ni; ja ndiya 'a ti' wan cha' xa'an nu nsu'wi chalyuu. Su'wa ndi'in cha' 'wan lo'o Ndiose ni, cha' mda Ndiose Tyi'i ykwi' Ni cha' kanun ni' kasiya 'wan. Lo'o ja ndi'in cha' 'ñaan lo'o Krixtu siya' ti si ja ya kanun Tyi'i Ndiose ni' kasiya 'ñaan, ti kwi' Tyi'i nu mdo'o 'in Krixtu.

¹⁰ Kan' cha' lu'u wan ni, chun' nu lu'u Tyi'i Ndiose ni' kasiya 'wan, si chañi cha' ndi'in cha' 'wan lo'o Krixtu. Ni siya wa y'ni cha' xa'an nu nsu'wi chalyuu cha' kana' kasiya 'wan nu ngwa xkan', bra wa ni nganun Tyi'i Ndiose lo'o wan bra nu ngwa su'we kasiya 'wan lo'o Ndiose chun' tñan nu y'ni Jesús.

11 Ti kwi' Tyi'i Ndiose lka nu ngulo 'in ayman Jesús nde se'en ysu yu mtsi' yu, lo'o y'ni Ni cha' ndyu'u yu xiya' bra kan'. Kwi' ngwaña'an, wa mda Ndiose Tyi'i ykwi' Ni cha' kanun ni' kasiya 'wan, cha' bra nu kaja wan, kan' ku'ni Ni cha' tyu'u wan xiya' chabiya' 'in Tyi'i Ndiose.

12 'Wan ne' ta'a ndi'in cha' 'ñaan lo'o Krixtu, ni ni, ja ndi'in 'a cha' ku'nian nchga cha' xa'an nu ngi'ni nten chalyuu ti.

13 Kana' kasiya 'wan si xkwi' nda'an naan wan cha' xa'an xa nu ndi'in wan lo chalyuu; chabiya' 'in Tyi'i Ndiose, ka kulaa ya' wan cha' xa'an nu nsu'wi 'wan cha' ja ku'ni 'a wan cha' xa'an kan'. Kaja chalyuu nu ja tsaa tii 'a 'wan bra kan'.

14 Ta'aan, wa lkaan sñi' Ndiose si ngi'nian nchga tñan nu ndlo Tyi'i Ndiose 'ñaan.

15 Mda Ndiose Tyi'i ykwi' Ni 'wan, cha' ku'ni Tyi'i Ni cha' ka wan sñi' Ni; ku'ni Ni cha' ka chkwian' lo'o Ndiose: “;Sti ba!” ngwaña'an chkwian' lo'o Ni. Lo'o si'i cha' xa'an ku'ni Tyi'i Ni bra nu kulo Ni tñan 'wan, si'i nan xitsen Ni 'wan sa ña'an nu ytsen wan nu ngwa s'ni, si'i ngwaña'an ngi'ni Tyi'i Ni.

16 Cha' nu nsu'wi ni' kasiya 'ñaan ni, su'wa nka cha' kan' lo'o cha' nu nchkwi' Tyi'i Ni lo'oan, cha' wa lkaan sñi' Ndiose.

17 Cha' nu lkaan sñi' Ndiose ni, ndi'in cha' kaja nchga cha' su'we nu ta Ni 'ñaan bra kan', nchga cha' nu wa nda Ni 'in Krixtu. Lo'o ni, si nchka tian' cha' su'wa tyi'ian lo'o Krixtu nde se'en tlyu la se'en ndi'in Ni, bra kan' ndi'in cha' taloan xa nu ta ne' nu ti'í 'ñaan lo chalyuu re, ti kwi' ngwaña'an ndalo ykwi' Krixtu bra nu mda ne' nu ti'í 'in yu.

18 Ndiya bra ndijian chin' nu ti'í bra nu ndi'ian

lo chalyuu; chin' ti cha' lka cha' kan', lo'o ja su'wa cha' ti'í kan' lo'o cha' su'we nu kaja 'ñaan nde loo la, nxke' tiän'. Lo'o ngwaña'an, ti ji kwa'u Ni nchga cha' 'ñaan, sa ña'an ka cha' su'we kan' nde loo la.

¹⁹ Nchga nan lu'u nu wa ngwiñan Ndiose lo chalyuu, ndi'in ta nan kan' 'in Ndiose, sa ña'an bra nu kwa'u Ni 'in nten chalyuu sa ña'an nten nu chañi cha' lka sñi' Ndiose.

²⁰ Wa mnu'un ña'aan chalyuu; nchga lo nan nu nsu'wi chalyuu ni, ja lka ran sa ña'an nu ngwa ti' Ndiose cha' ka ran bra nu ngwiñan Ni 'in ran. Wa ndukwin Ni cha' ngwaña'an ti kanun chalyuu re, ni siya si'i ngwaña'an ndiya ti' nchga lo nan nu nsu'wi chalyuu. Lo'o ni, ja ndi'in cha' kanun cha' ngwaña'an tyukwi tyempu,

²¹ cha' wa tiya ti ska tsan nu tyii nchga cha' kuxi nu ngi'ni ñu'un chalyuu, nchga cha' xa'an nu nka ndloo la 'ñaan. Lo'o kan' su'we 'a ka nchga lo nan nu ngwiñan Ni lo chalyuu, cha' su'wa ti kulaa Ni 'in nan kan' lo'o 'ñaan nu lkaan sñi' Ndiose.

²² Ti ji ka cha' nu tnun kan'; jlyo tian' cha' nsu'wi 'a cha' ti'í, nchga nan nu ngwiñan Ndiose lo chalyuu lye 'a ndii ti' ran nu ti'í. Sa ña'an nu ndijyan ti'í 'in ska nu kuna'an cha' wa kala ti sñi', ngwaña'an ndiya nu ti'í lo chalyuu ni.

²³ Kwí' ngwaña'an lo'oan, ta'aan nu nsu'wi Tyi'i Ndiose 'ñaan, nsi'yaan ndi'ian cha' lye 'a ndijian nu ti'í ni, ni siya wa mda Ndiose Tyi'i ykwi' Ni 'ñaan xa nu ndi'ian lo chalyuu, ska cha' su'we nu nda Ni 'ñaan kulo ndukwa la lka Tyi'i Ni kan'. Laja bra kan' ndi'in taan sa ña'an bra nu tiya tsan tlyu kan', cha' kulaa ji Ni 'ñaan, cha' xa'an Ni 'ñaan tyukwi ña'aan bra kan'. Lo'o kan' ta Ndiose se'en tyi'ian

se'en ndi'in ykwi' Ni, cha' wa lkaan sñi' Ni.

²⁴ Ndyaa ña'an tian' cha' ngulaa Ni 'ñaan, ni siya ndi'in cha' kataan sa ña'an bra tiya tsan tlyu kan', cha' ku'ni tyii Ni tñan nu ngi'ni Ni. Ska nan nu chan 'a ndi'in taan ni, bra wa na'aan cha' mdo'o tukwa cha' kan', ja ndi'in cha' ti kataan laan 'in ran bra kan'; ja tyi'in ta 'aan 'in ran, cha' wa na'aan 'in ran bra kan'.

²⁵ Nu chañi cha' ti ndi'in taan 'in ska cha', bra kan' ndi'in cha' taloan sa ña'an bra ka ran, ni siya ti ji ña'aan 'in ran, ni siya chan 'a taloan sa ña'an bra nu ña'aan cha' ndyo'o tukwa ran.

²⁶ Kan' cha' ndaya' Tyi'i Ndiose 'ñaan, cha' ja nchka 'ñaan siya' ti. Ja jlyo 'a tian' sa ña'an cha' nu su'we la chkwian' lo'o Ndiose; Tyi'i Ndiose lka nu ndu'u 'ñaan sa ña'an cha' nu chkwian' lo'o Ni. Jlyo ti' Tyi'i Ndiose ni siya tnun 'a cha' nda'an tiyeen, lo'o ja ndyiji ña'an nu ka chkwian' cha' kan' lo'o Ni; kan' cha' lo'o Tyi'i Ndiose nchkwi' lo'o Ndiose Stian cha' 'ñaan bra kan'.

²⁷ Ndlo Ndiose nchga cha' nsu'wi tiye nten. Kwi' ngwaña'an, jlyo ti' Ni nchga cha' nu nchka ti' Tyi'i Ni chkwil' lo'o Ni, cha' bra nu njñan nu kan' ska cha' 'in Ndiose Stian cha' 'ñaan, ska ti cha' nchkwi' Tyi'i Ni lo'o nchga cha' nu nda'an cha' tiye Ndiose Stian.

Ja ndiya ska cha' kuxi nu ka ku'ni cha' kulaa ya' Ndiose 'ñaan ta'aan

²⁸ Jlyo tian' cha' nda Ndiose chabiya' sa ña'an ka nchga cha' nu nsu'wi chalyuu, cha' ka su'we chalyuu se'en ndi'ian, si nu su'we nka tiyeen lo'o Ni. Wa ngulo suwi Ni 'ñaan, cha' kaan sa ña'an nu ngwa ti' Ni cha' kaan ti kulo.

²⁹ Ni siya ti la mdyisnan chalyuu, ti bra kan' jlyo ti' Ndiose sa ña'an nten nu xlyaa xñi cha' 'in Ni nde loo la. Lo'o nchka ti' Ni cha' kaan sa ña'an lka Jesús, Sñi' ykwi' Ni, nchka ti' Ni cha' ka Jesús ta'aan; ka'an 'a nu lkaan sñi' Ndiose bra kan', lo'o ndloo la lka Jesús.

³⁰ Ngwaña'an ngwa ti' Ndiose ti kulo la cha' kaan, kan' cha' wa ngulo suwi Ni 'ñaan. Bra nu wa ngulo suwi Ni 'ñaan, bra kan' y'ni Ni cha' ngwa su'we kasiya 'ñaan lo'o Ni; bra wa mdyii ngwa su'we kasiya 'ñaan, bra kan' ta Ni se'en tyi'ian la se'en tlyu la se'en ndi'in Ndiose Sti yu.

³¹ Xa wa ynaan nchga cha' su'we kan', bra kan' ka chkwian' cha' ja ndiya 'a nu ka xuun lo'oan, cha' Ndiose lka nu ndi'in lo'oan.

³² Ja mda Ndiose chabiya' 'in Jesús cha' xi'in chun' yu 'in tñan nu ndi'in cha' ku'ni yu, ni siya ska ti yu lka yu Sñi' Ndiose; msu'wa Ni 'in yu cha' kaja yu lo wsi cha' 'in nchga nan lo'o 'ñaan ta'aan. Wa mda Ni nchga cha' su'we nu 'in ykwi' Ni 'in Jesús, ti kwi' nu lka ska ti Sñi' Ni. Kwi' ngwaña'an, ska ti biya' ta Ni cha' kan' 'ñaan, sa ña'an nu mda Ni cha' kan' 'in Sñi' Ni.

³³ Ja tukwin ka xtya ki'ya 'ñaan sikwa, cha' wa lka ngulo suwi Ndiose 'ñaan; Ndiose lka nu y'ni tyii yuwe' nu yu'wi 'ñaan si'ya nchga ki'ya nu ndukwian.

³⁴ Ja ndiya nu ka ta nu ti'í 'ñaan bra kan', cha' wa ngujwi Jesús cha' 'ñaan, wa ndyu'u Ni xiya' cha' 'ñaan. Lo'o ni, ndukwa Krixtu la'a se'en kwin la se'en ndukwa Ndiose, njñan Ni cha' tlyu ti' 'in Ndiose Sti Ni cha' 'ñaan.

³⁵ Ja ska la cha' xa'an ndiya lo chalyuu nu ka ku'ni cha' kulaa ya' Krixtu 'ñaan ni, cha' su'we 'a

nka tiye Krixtu ña'an Ni 'ñaan. Ja ska ka 'ñaan, ni siya ti'í 'ñaan, ni siya ti'i ti ndi'ian lo chalyuu, ni siya ta 'a ne' nu ti'í 'ñaan, ni siya ndi'ian lo jwi'ñan, ni siya wa mdyii stean' msun, ni siya nsu'wi 'a cha' xa'an se'en ndi'ian, ni siya kujwi ne' 'ñaan; nchga cha' kan', ja ka ku'ni cha' kulaa ya' Krixtu 'ñaan.

³⁶ Nde ndiya ska cha' nu ndukwa lo kityi 'in Ndiose:

Chun' nu ytean cha' 'in Ndiose, nchga bra ndujwi ne' 'ñaan.

Ngi'ni ne' lo'oan sa ña'an si lkaan slya', ti kwi' slya' nu nda'an lo'o nten 'in i' se'en ndi'in nu ndujwi 'in i'.

³⁷ Ni siya ngwaña'an, lye 'a ndijiin lyoan 'in cha' xa'an kan'; ja nda 'a Jesús chabiya' 'in nu xa'an cha' kulo tñan 'ñaan, cha' su'we 'a nka tiye Ni ña'an Ni 'ñaan.

³⁸ Kan' cha' jlyo tian' ni, cha' ja ska 'a nan ndiya nu ka ku'ni cha' kulaa ya' Ndiose 'ñaan, cha' su'we 'a nka tiye Ni ña'an Ni 'ñaan; ni siya wa ngujwian, ni siya ti lu'uan, ja kulaa ya' Ni 'ñaan. Lo'o angajle nu ndi'in nde ni' kwan, lo'o kwi'in nu nka ndloo la lo yuu, ja siya' nchka 'in nu kwa ku'ni cha' kulaa ya' Ni 'ñaan. Ni siya chalyuu se'en ndi'ian ni, ni siya chalyuu nu ka nde loo la, ja kulaa ya' Ni 'ñaan bra kan'. Ja ndiya 'a nu nka ndloo la lo chalyuu re nu nchka 'in kulaa 'ñaan ya' X'naan.

³⁹ Ja ska nan nu nsu'wi ni' kwan, ja ska nan nu nsu'wi ki'ñi ni' yuu, ja ska nan ña'aan chalyuu nu ngwiñan Ndiose, ja kaja ña'an kulaa ran 'ñaan ya' Jesucristo nu nka X'naan, ti kwi' nu su'we 'a lka tiye ña'an 'ñaan.

9

Ngulo suwi Ndiose 'in ne' judío cha' ka ne' nten 'in Ni

¹ Nten nu ndi'in cha' 'in lo'o Krixtu lkaän, kan' cha' xkwi' cha' nu ñi chkwiiñ' lo'o wan ni; si'i cha' kwiñi nchkwiiñ'. Tyi'i Ndiose y'ni cha' mbi'ya cha' re keën, kan' cha' ñi 'a cha' chkwiiñ' lo'o wan ni.

² Xi'in 'a tiän', ti'í 'a nsu'wi tiyeën si'ya ne' judío ta'a kichen tyiñ;

³ tyukwi ti tiyeën xlyaän ni siya kanun yuwe' nu ndi'in 'in ne' kan' 'ñaän, ti ykwiñ' tiän, ni siya ja ku'ni 'a Krixtu kwenta 'ñaän siya' ti, nka tiyeën, si ngwaña'an ti ka kulaa Ni 'in ne' ta'a kichen tyiñ bra kan'.

⁴ Lka ne' kan' ti kwi' nten nu ndyo'o 'in ayman kula Israel, nten 'in yu nu yan lo chalyuu chun' ndi'in la; ska ti kwiñii lka ne' lo'o ayman kan', kwi' ngwaña'an, mda Ndiose chabiya' cha' ka ne' kan' nten 'in Ndiose. Tnun 'a cha' y'ni Ndiose, cha' mslyaa Ni tyi'in Ni lo'o ne' kan'. Wa mskan' Ndiose cha' lo'o ne' kan'; wa ngulo Ni tñan 'in Moisés, nchga tñan nu kulo yu 'in ne' kan'; tyun cha' wa ytsa' Ni 'in ne' kan', sa ña'an ka ku'ni tnun ne' 'in Ndiose; kwi' ngwaña'an, nde loo la ytsa' Ni 'in ne' kan', sa ña'an ka 'in Krixtu nu ndi'in cha' kan lo chalyuu.

⁵ Sñi' ayman kula 'ñaan lka ne' kan'. Bra nu ngula Krixtu lo chalyuu cha' ngwa Ni nten, ti kwi' ta'a ne' Israel ngwa yu bra kan'. Kwi' ngwaña'an, lka Krixtu Ndiose nu nka ndloo la ti 'in nchga nan siya' ti, kan' cha' nchga bra ngi'ni tnun nten 'in Ni. Ngwaña'an lka cha' kan'.

⁶ Ja mjlyaa 'a ti' Ndiose cha' nu ykwi' Ni lo'o ne' Israel nu ngwa s'ni, cha' kulaa 'in ne' 'in cha' xa'an; nten ta'a ayman Israel nu yan lo chalyuu chun' ndi'in la, ja mdukwa nchga ne' cha' kan' nu wa ykwi' Ndiose, sa ña'an nu ynan ayman Israel cha' kan' nu ngwa s'ni.

⁷ Lo'o ngwaña'an, ja chañi cha' nchga nten 'in ayman Abraham lka nten 'in Ndiose. (Ja su'wa y'ni ayman Abraham lo'o nchga sñi' yu.) Wa ytsa' Ndiose ska cha' re 'in yu kula kan' nu ngwa s'ni: “Ska ti sñii', nu lka Isaac ni, kan' nu ku'niin kwenta 'in yu; kwi' ngwaña'an, ku'niin kwenta 'in nchga nten 'in yu nu ndiyyan nde loo la” ndukwin Ndiose 'in Abraham.

⁸ Ngwaña'an nchka biya' tian' cha' ja ka ne' kan' sñi' Ndiose ska ti chun' lka ne' ta'a nten 'in ayman Abraham, o ta lka ne' ta'a nten 'in ayman Israel; ska ti si tyukwi ti tiye ne' tsaa ña'an ti' ne' cha' ku'ni Ni nchga tñan nu mskan' Ni lo'o ne' s'ni cha' ku'ni Ni, bra kan' chañi cha' ka ne' nten 'in Ndiose.

⁹ Nde lka cha' nu mskan' Ndiose lo'o ayman Abraham nu ngwa s'ni: “La xka yijan kaän xiya” ndukwin Ni 'in Abraham, “lo'o kan' taän ska sñi' wan lo'o Sara.”

¹⁰ Kwi' ngwaña'an ykwi' Ndiose lo'o Isaac kan'. Kwilyo'o ayman kula Isaac kan' ngwa naan Rebeca, lo'o kan' ngula tukwa sñi' Rebeca lo'o ska ti sti ne'.

¹¹⁻¹³ Ni siya ti ji kala nu xuwe kan', ti ji ku'ni nu xuwe kan' ska cha' su'we, o ta ska cha' xa'an, bra kan' ytsa' Ndiose 'in Rebeca: “Nu kala kulo ni, kan' ka msu 'in nu kune' la” ndukwin Ni bra kan'. Lo'o ndukwa ska cha' lo kityi nu wa ykwi' Ndiose cha' 'in ta'a tyukwaa nu xuwe kan': “Ndiya

'a tiän' 'in Jacob” ndukwin Ni, “lo'o ja ndiya tiän' 'in Esaú siya' ti.” Ngwaña'an nganun cha', cha' ndiya chabiya' 'in Ndiose cha' kulo suwi Ni 'in nchga nten nu nchka ti' Ni; ja ka kaan nten 'in Ndiose chun' tñan nu ngi'niin tian sikwa.

¹⁴ ¿Ta su'we chkwian' cha' ja ñi ngi'ni Ndiose sikwa a? ¡Ja ka chkwian' ngwaña'an!

¹⁵ Nde lka cha' nu ykwi' Ni lo'o Moisés nu ngwa s'ni: “Nchga nten nu nchka tiän' chka t'nan tiän' 'in, chka t'nan tiän' 'in ne' kan' sikwa” ndukwin Ni. “Ndiya tiän' ya ña'an ti nten nu su'we nka tiyeën na'aän 'in.”

¹⁶ Kan' cha' ja ka ku'ni Ndiose cha' tlyu ti' 'ñaan chun' nu ndiya ti tian' 'in Ni, ja ngi'ni Ni cha' tlyu ti' 'ñaan chun' ngula 'a ngi'nian tñan 'in Ni; ska ti cha' nchka t'nan ti' Ni 'ñaan, kan' cha' ndlaa Ni 'ñaan.

¹⁷ Ndiya ska cha' nu ndukwa lo kityi kula, ti kwi' cha' nu ykwi' Ndiose lo'o ayman ree 'in ne' Egipto nu ngwa s'ni: “Wa ndaän chabiya' 'iin cha' kaa ree” ndukwin Ndiose, “cha' ka biya' tii' cha' ngula 'a ngi'niin tñan lo chalyuu. Kwi' ngwaña'an ka biya' ti' nten ña'aan chalyuu ti ka nu lkaän” ndukwin Ni 'in ree kan'.

¹⁸ Ka biya' tian' bra kan', cha' nchka t'nan ti' Ni 'in nchga nten nu nchka ti' Ni cha' chka t'nan ti' Ni 'in ne'; kwi' ngwaña'an, ndlaa ya' Ni 'in nchga nten nu nchka ti' Ni kulaa ya' Ni, lo'o ja nda Ni chabiya' kunan ne' kan' cha' 'in Ni.

¹⁹ ¿Ni cha' lka nxya Ndiose ki'ya 'in nten chalyuu sikwa? Ja nchka 'ñaan siya' ti ku'nian xka la cha', chun' wa lka ngulo suwi Ndiose 'in sa kwa ti nten nu nchka ti ti' Ni.

²⁰ Nan nu lkaan nten chalyuu ni, ja su'we si taan

ki'ya ngwaña'an 'in Ndiose. Ña'an ti' ska katun', ja nchka 'in katun' kan' xuun lo'o nten nu ngwiñan ran lo'o yuu; ja nchka chkwi' katun' kan': “¿Ni cha' lka ngwiñaan 'ñaan ngwaña'an?”

²¹ Ndiya chabiya' 'in nten nu nñan katun' cha' kwiñan ne' nchga nan sa ña'an nu nchka ti' ne' kwiñan ne' lo'o yuu 'in ne'. Ka 'in ne' kwiñan ne' ska katun' jwñun nu ka'an nsu'wi lyo, lo'o ka 'in ne' kwiñan ne' ska katun' nu ya ña'an ti, si ngwaña'an nchka ti' ne'; ni siya ti kwi' ta'a yuu ndya' nu jwñun kan', lo'o ndya' nu ya ña'an ti kan'.

²² Ngwa ti' Ndiose kwa'u 'ñaan sa ña'an ta Ni nu ti'í 'in nten xa'an, cha' ka biya' tian' cha' ngula 'a ngi'ni Ni tñan lo chalyuu. Wa s'ni 'a ndalo Ni 'in nten xa'an kan', ni siya nsu'wi 'a chabiya' 'in Ndiose cha' kasin' ti' Ni 'in ne', cha' ku'ni tyii Ni 'in ne' siya' ti.

²³ Ngwa ti' Ni cha' ka biya' tian' sa ña'an cha' su'we nu tnun 'a ngi'ni Ni lo'oan, cha' nchka t'nan 'a ti' Ni 'ñaan. Ti ngwa s'ni wa ngulo suwi Ndiose 'ñaan, cha' lo'oan kaja cha' su'we nu nsu'wi 'in Ni 'ñaan.

²⁴ Nten 'in Ndiose lkaan; lo'o su'wa ngulo suwi Ni 'ñaan ta'aan, ni siya lkaan ne' judío, ni siya lkaan ne' xka la'a tsu'.

²⁵ Nde ndukwa cha' nu ngwa'an ayman Oseas lo kityi, se'en nu ndukwin Ndiose cha' re:

Kulo suwiñ 'in nten nu ka nten 'ñaan, ni siya si'i ngwaña'an ngwa ne' nu ngwa xkan';

lo'o nten nu ja nsu'wi tiyeen ña'aan 'in ne' nu ngwa s'ni la, ti kwi' ne' kan' ka su'we 'a ka tiyeen na'aan 'in ne' ni, ndukwin Ni.

26 Nchga kichen se'en ykwi' nten cha' re 'in ne' kan' nu ngwa s'ni: “Si'i nten 'in Ndiose lka wan”,

bra wa ni chkwi' ne' cha' 'in ne' kan': “Sñi' Ndiose nu lu'u lka wan” nchkwin ne'.

27-28 Lo'o ngwaña'an ndukwa xka cha' nu ykwi' ayman Isaías cha' 'in ne' Israel: “Ja n'ni cha' ni siya ka'an 'a nten ne' Israel ndijyan lo chalyuu chun' ndi'in la, ni siya ka ne' kan' ña'an ti' kata ysiin nu ndi'in tu'wa tujo'o, sa kwa ka nten kan'. Wa ykwi' Ndiose nu nka X'naan cha' ndla ti ku'ni tyii Ni 'ñaan bra nu ta Ni nu ti'í 'ñaan, lo'o chin' ti ne' ta'aan kanun bra nu kulaa Ni 'ñaan.”

29 Ndiya xka cha' re nu ykwi' Isaías kan':

Ti s'ni mdyii cha' 'in ne' kichen Sodoma siya' ti, lo'o mdyii cha' 'in ne' kichen Gomorra;

kwi' ngwaña'an ka ku'ni tyii ykwi' X'naan 'in nchga ne' Israel ta'aan,

ni siya wa nda Ni chabiya' lyaa tukwa snan ti ne' ta'aan, chun' cha' nchka t'nan 'a ti' Ni 'ñaan.

Ja xlyaa ne' judío xñi ne' cha' su'we nu ykwi' Jesucristo lo'o ne'

30 Nde ña'an chkwian' sikwa. Wa ngwa su'we kasiya 'in ne' xka la'a tsu' lo'o Ndiose, chun' wa yten ne' cha' 'in Jesús, ni siya ja lka ne' kan' judío; nchka su'we kasiya 'in ne' chun' ndyaa ña'an ti' ne' cha' nu ykwi' Ndiose, si'i cha' ngi'ni 'a ne' tñan cha' ka su'we kasiya 'in ne', ti ykwi' ti ne'.

31 Nten nu yan lo chalyuu chun' ndi'in la 'in ayman Israel, ja mjwi ña'an nu ka su'we kasiya 'in ne' lo'o Ndiose; wa ynan ne' cha' nu ykwi' Ni lo'o ne' nu ngwa s'ni, lo'o ja ndukwa ne' nchga cha' kan'.

³² ¿Ni cha' lka ja nchka su'we kasiya 'in nchga ne' judío sikwa? Cha' ndiya nu ja ndyaa ña'an ti' cha' ka 'in Jesús ku'ni xu'we kasiya 'in nten. Nxke' ti' ne' judío kan' cha' ka su'we kasiya 'in ne' lo'o Ndiose xa nu ngi'ni ne' tñan nu ngulo ayman Moisés 'in ne'. Nchka kuxi cha' 'in ne' bra kan', sa ña'an lka si wa mlyuu ti'in ne' chun' ska kee nu nsu jlu'we tuwiin se'en nda'an ne'.

³³ Cha' 'in kee kan' ndukwa cha' re lo kityi kula: Xtyaän ska kee nu xtyi tuwiin se'en nda'an ne' Israael, ne' kichen Sión kan', ndukwin Ndiose. Lo'o Jesús lka sa ña'an lka kee kan'. Kwi' ngwaña'an, ta Jesús ska cha' wjyu'u 'in ne' kan'; tyun ne' kan' ka jyu'u ti' ne' cha' 'in Jesús kan'. Kan' cha' nan ni, ja ndi'in cha' ka jyu'u tian' 'in Jesús, bra wa ytean cha' 'in Ni.

10

¹ 'Wan ta'a ndi'in cha' 'ñaan lo'o Jesús, nda'an 'a cha' tiyeen cha' 'in ne' judío ta'aän. Tyukwi ti tiyeen t'nan 'a nchkwiin' lo'o Ndiose, cha' kulaa Ni 'in ne' judío ta'aän 'in nu xa'an.

² Ñi 'a nchkwiin' cha' 'in ne' kan', cha' su'we 'a ngi'ni tnun ne' kan' 'in Ndiose, ni siya ja jlyo su'we ti' ne' sa ña'an tñan nchka ti' Ni cha' ku'ni ne';

³ lo'o ja nchka biya' ti' ne' kan' sa ña'an ku'ni ne' cha' ka su'we kasiya 'in ne' lo'o Ndiose. Xka ña'an nda'an cha' tiye ne' kan'; ti ykwi' ti ne' nda'an naan ne' sa ña'an nu ka su'we kasiya 'in ne', cha' ja xlyaa ne' tsaa ña'an ti' ne' tñan nu ngi'ni Ndiose.

⁴ Wa yan Jesús lo chalyuu ni, wa ytean cha' 'in yu, kan' cha' ka su'we kasiya 'ñaan lo'o Ndiose; lo'o ja ndi'in cha' lye 'a tukwaan cha' kula nu ngwa'an

ayman Moisés kan', cha' ka su'we kasiya 'ñaan lo'o Ndiose.

⁵ Nde lka cha' nu ngwa'an ayman Moisés lo kityi bra nu nchkwi' yu sa ña'an nu ka su'we kasiya 'ñaan, si tukwaan nchga cha' kula kan': "Su'we ti tyi'ian lo chalyuu, si ku'nian nchga tñan nu ngulo Ndiose 'ñaan." Ngwaña'an nchkwi' kityi kan'.

⁶ Lo'o ndukwa xka cha' lo kityi kula, nu nchkwi' sa ña'an nu ka su'we kasiya 'ñaan bra nu xñian cha' 'in Jesús. Nde lka cha' nu nchkwi' kityi kan': "Ja ndi'in cha' tsaa naan 'in Krixtu nde ni' kwan se'en ndi'in Ndiose" ndukwin kityi —cha' kaan lo'oan 'in Krixtu lo chalyuu re—;

⁷ lo'o "ja ndi'in cha' tsaa naan 'in Krixtu nde ni' yuu se'en nsu'wi ayman" ndukwin kityi —cha' kaan lo'oan 'in Ni lo chalyuu nde xiya'—.

⁸ Nde ndiya cha' bra nu ndyaa ña'an tian' 'in Jesús: "Kwi' se'en ti ndi'in cha' 'in Jesús 'ñaan. Ka xu'wi cha' 'in Krixtu tu tu'waan, ka xu'wi cha' 'in Ni ni' kasiya 'ñaan." Kan' lka cha' su'we nu chkwii'n lo'o nten, cha' ka kulaa Ni 'ñaan 'in nchga cha' xa'an, si chañi cha' xñian cha' 'in Jesús.

⁹ Sa kan' ti cha' ndi'in cha' ku'nian, cha' kasaan' ñi 'in nten cha' Jesús lka X'naan, lo'o ngwaña'an tyukwi ti tiyeaan tsaa ña'an tian' cha' Ndiose y'ni cha' ndyu'u Jesús xiya' nde se'en mtsi'. Bra kan' ka 'in Ni kulaa Ni 'ñaan,

¹⁰ cha' ni' kasiya 'ñaan nsu'wi cha' nu wa msñian 'in Jesús, kwi' ngwaña'an tu tu'waan ndukwa cha' 'in Jesús nu nchkwian' lo'o nten. Bra kan' ka su'we kasiya 'ñaan lo'o Ndiose, kwi' ngwaña'an kulaa Ni 'ñaan 'in nchga cha' xa'an nu nsu'wi chalyuu.

¹¹ Lo'o nde ndiya xka cha' nu ndukwa lo kityi 'in

Ndiose: “Ta'aan nu ytean cha' 'in Ndiose, ja ndi'in cha' ka jyu'u tian' 'in Ni bra kan'.” Ngwaña'an nchkwi' kityi.

¹² Ska ti biya' ndukwa cha' kan' 'in ne' judío, kwi' ngwaña'an ndukwa cha' kan' 'in ne' xka la'a tsu', cha' ska ti X'naan nka ndloo la 'in nchga nten chalyuu; ska ti biya' su'we 'a ngi'ni Ni lo'o nchga nten nu jñan cha' tlyu ti' 'in Ndiose chabiya' 'in Jesús.

¹³ Nde ña'an ndyo'o cha' nu ndukwa lo kityi kula: “Kulaa Ni 'in nchga nten nu jñan cha' tlyu ti' 'in Ni chabiya' 'in X'naan.”

¹⁴ Ja ka chkwi' nten lo'o Ndiose chabiya' 'in Jesús si ja ya xñi ne' cha' 'in Ni; lo'o ja ka xñi ne' cha' 'in Jesús si ja ya kunan ne' cha' kan'; lo'o ja ka kunan ne' cha' kan' si ja ya kaja nten nu katsa' cha' kan' 'in ne';

¹⁵ lo'o ja tukwin ka tsaa ytsa' cha' kan' 'in xka ta nten si ja ya kulo Ndiose tñan 'in ne' cha' tsaa ne'. Nde ndiya ska cha' nu nchkwi' kityi kula: “¿Su'we 'a nka tiyeen bra nu kala nten se'en ndi'ian, cha' chkwi' ne' cha' su'we 'in Ndiose lo'oan, cha' kwa'u ne' 'ñaan sa ña'an ka nu tiin ti tyi'ian!” Ngwaña'an nchkwi' kityi.

¹⁶ Lo'o si'i nchga nten nu nnan su'we cha' nu nchkwian' lo'o ne' bra nu ngitsaan' 'in ne' sa ña'an kulaa Ndiose 'in nten. Ti kwi' cha' re ykwi' ayman Isaías nu ngwa s'ni: “Ndiose X'nan ba, ja tukwin 'a ndi'in nu msñi cha' 'iin bra nu ykwi' ba lo'o ne'” ndukwin ayman kan'.

¹⁷ Nan ni, wa ytean cha' 'in Jesús bra nu ynaan cha' su'we nu ykwi' ne' lo'oan cha' 'in Krixtu.

¹⁸ Nchka tiän' kunichaän' ska cha' 'wan: ¿Ta ja

ya kunan ne' judío cha' 'in Krixtu sikwa a? ¡Wa ynan ne'!, cha' wa ndukwa ska cha' lo kityi kula nu nchkwi' re:

Ña'aan chalyuu wa ynen cha' nu ykwi' ne' lo'o nten; nchga se'en ynen cha' nu ykwi' ne', ni siya se'en wa tijyu' la ynen cha' kan'.

Ngwaña'an nchkwi' kityi.

¹⁹ Xka cha' nñichaän' 'wan ni: ¿Ta ja ndi'ya ne' judío kwenta sa ña'an ndyo'o cha' kan' sikwa a? S'ni 'a ngwa'an ayman Moisés cha' re lo kityi cha' 'in ne' kan':

Ku'niin cha' ka liye' ti' wan ña'an wan 'in nten xka la'a tsu' nu ja lka nten su'we, xke' ti' wan, ndukwin Ndiose.

Ndukwin wan cha' ja nsu'wi 'a cha' tiya 'in ne' kan'; ja nchka biya' ti' ne', xke' ti' wan.

Kan' cha' taän cha' kasin' ti' 'wan, chun' nu wa msñi ne' kan' cha' 'ñaän;

lo'o 'wan ni, ja nchka ti' wan kunan wan cha' 'ñaän, ndukwin Ni.

²⁰ Lo'o ñi 'a cha' re nu ykwi' ayman Isaías chabiya' 'in Ndiose:

Ti kwi' nten nu ja ya tsaa naan cha' 'ñaän, wa mjwi cha' 'ñaän 'in ne' ni, ndukwin Ni.

Ni siya ja siya' jñan ne' kan' ska cha' su'we 'ñaän, wa ngwa'uün tloün 'in ne' ni.

²¹ Lo'o xka ña'an ngwa'an ayman Isaías cha' 'in ne' Israel lo kityi: “Tyukwi tsan msi'yaän 'in ne'” ndukwin Ndiose, “lo'o ja ynan ne' kan' siya' ti; xkwi' nxuun ne' lo'oün.” Ngwaña'an nchkwi' kityi.

11

Si'i nchga ne' judío ngulaa ya' ne' 'in Ndiose

¹ Ja nchka ti' Ndiose kulaa ya' Ni 'in ne' judío siya' ti, cha' lka ne' nten 'in Ni. Lo'o ykwiin' lkaän ne' judío, cha' ska ti kwiñii lkaän lo'o ayman Abraham; nten 'in ayman Benjamín lkaän.

² Nu ngwa s'ni ngulo suwi Ndiose 'in ne' Israel, cha' ka ne' nten 'in Ni; lo'o ja ya kulaa ya' Ni 'in ne' kan'. ¿Ta ja nsu'wi ti' wan cha' nu ndukwa lo kityi cha' 'in Elías kan' a? Ska ayman kula nu ykwi' lo'o nten s'ni chabiya' 'in Ndiose ngwa ayman Elías kan'. Ska tsan ykwi' Elías lo'o Ndiose, mstyá yu ki'ya re 'in ne' Israel:

³ “Ndiose X'naän, wa yjwi ne' kan' nchga nten nu ykwi' cha' 'iin lo chalyuu” ndukwin Elías kan'. “Wa y'ni tyii ne' nchga se'en nu y'ni tnun ba 'iin nu ngwa s'ni la. Skaän tiän nganuün ni; lo'o ngwaña'an na', kujwi ne' 'ñaän, nchka ti' ne'” ndukwin yu 'in Ndiose.

⁴ Bra kan' mxkwen Ndiose 'in yu kan': “Ja kuwe tii'. Ti ndi'in xa kati mi nu ki'yu nu ngi'ni tñan 'ñaän, nten nu ja ya tyuun xtyin' tloo nkwin jo'o Baal” ndukwin Ni 'in Elías.

⁵ Kwi' ngwaña'an lka cha' ni. Si'i nchga ne' judío ngulaa ya' ne' 'in Ndiose; ti ndi'in chin' ne' kan' nu wa ngulo suwi Ndiose 'in ne', chun' su'we 'a nka tiye Ni ña'an Ni 'in ne' kan'.

⁶ Chun' nu nchka t'nan 'a ti' Ndiose 'ñaan, kan' cha' su'we 'a ngi'ni Ni lo'oan. Ja lyaan 'aan 'in nu xa'an chun' tñan nu ku'nian, ti ykwiin' tian; ja ka chkwian' cha' Ndiose ngulaa 'ñaan si wa lka ngulaan 'ñaan, ti ykwiin' tian, nxke' tian'.

⁷ Ngwaña'an ngwa bra kan'. Ja ngwa 'in ne' Israel ku'ni ne' cha' ka su'we kasiya 'in ne' lo'o Ndiose, sa ña'an nu ngwa ti' ne' cha' ku'ni ne'. Ska

ta ti nten nu ngulo suwi Ndiose 'in, mjwi ña'an ka su'we kasiya 'in ne'; xka la ta'a ne' Israel kan', ska ya' ti nchkun' tunskan ne'.

⁸ Nde ña'an nchkwi' kityi kula cha' 'in ne' kan': "Ja nda Ndiose chabiya' cha' ka biya' ti' ne' kan'. Lka ne' kan' sa ña'an lka si ndi'in kiloo ne', lo'o ja ska nan ña'an ne' siya' ti; lka ne' sa ña'an lka si ndiya tunskan ne', lo'o ja nnan ne' siya' ti. Kwi' ngwaña'an ngi'ni ne' kan' sa bra ni."

⁹ Ti kwi' ti cha' ngwa'an ayman ree David lo kityi, bra nu ykwi' yu cha' re:

Ka'an 'a cha' su'we mstya Ndiose lo msaa 'in ne' Israel; lo'o wa mnu'un kasiya 'in ne' ni lo'o cha' su'we kan';

kan' cha' nda Ni nu ti'í 'in ne', sa ña'an lka si wa mdiyuu ne' ska lo so'o, sa ña'an lka si wa mlyuu ne' cha' mdukwa kee kiya' ne'.

¹⁰ Su'we 'a si ka kwityiin' ne' kan', cha' ja ka ña'an ne'; su'we 'a si kaja tñan ti'in 'in ne', cha' katsa chun' ne' siya' ti.

Ngwaña'an ndukwa cha' lo kityi kan'.

Sa ña'an kulaa Ndiose 'in ne' xka la'a tsu'

¹¹ Xka cha' chkwiin' ni. Bra nu ngulaa ti'in ne' judío cha' 'in Ndiose, jja ngwa kuxi 'in ne' ska ya' ti! Ni siya ja ynan ne' kan' cha' nu ykwi' Ndiose bra kan', ngwaña'an wa mjwi la chin' tyempu 'in xka ta nten, ne' xka la'a tsu' ni, cha' tsaa naan ne' 'in Ndiose, cha' kulaa Ni 'in ne'. Nchka ti' Ndiose cha' ki'ya ne' judío kwenta cha' wa msñi ne' xka la'a tsu' cha' 'in Ndiose, cha' chun' ndi'in la ka tiye ne' judío jñan ne' cha' tlyu ti' 'in Ndiose cha' kulaa Ni 'in ne' bra kan'.

12 Ngwaña'an nchka cha' su'we la kunan nten ña'aan chalyuu cha' 'in Ndiose, ni siya ti ngi'ni la ne' judío cha' xa'an kan'. Kwi' ngwaña'an nchka su'we la cha' 'in ne' xka la'a tsu' lo'o Ndiose, ni siya ngwa kuxi la cha' 'in ykwi' ne' judío bra kan'. Kan' cha' jtnun 'a cha' su'we ka nde loo la, bra nu xa'an kasiya 'in nchga ne' judío cha' sten ne' cha' su'we nu ykwi' Jesús!

13 Lo'o 'wan ne' xka la'a tsu' ni, nchka tiän' chkwii'n chin' lo'o wan. Ndiose lka nu ngulo suwi Ni 'ñaän, cha' tsa'aän chkwii'n cha' 'in Jesús lo'o wan nu ndi'in wan xka la'a tsu'. Nchkwii'n lo'o wan ngwaña'an, chun' cha' ndloo 'a tñan nu mda Ni 'ñaän.

14 Nchka 'a tiän' cha' lo'o chin' ne' judío ta'aän jñan ne' 'in Ndiose, cha' ta Ni nchga cha' su'we nu ndi'in 'wan 'in ne', cha' ka lyaa ne' 'in cha' xa'an.

15 Bra nu ngulaa ya' Ni 'in ne' judío, bra kan' y'ni Ni cha' ngwa su'wa cha' 'in Ndiose lo'o ne' xka la'a tsu'. Lo'o ska cha' su'we la ti ka bra nu ka su'wa cha' 'in Ni lo'o ne' judío xiya', cha' bra kan' tnun 'a cha' su'we kaja 'in nten ña'aan chalyuu sa ña'an lka si xiya' ndyu'u nchga nten nu wa ngujwi.

16 Wa lka ne' judío ña'an ti' jaxlya nu mdya' kulo ndukwa la, nu nda ne' 'in sti jo'o cha' ka lomstan 'in Ndiose. Nda ne' nan, cha' ka ran nan 'in Ndiose, cha' kwi' ngwaña'an ka ña'aan skwan tlyu 'in jaxlya kan' nan 'in Ndiose. Lo'o ka chkwian' cha' lka ne' judío sa ña'an lka ska yka nu wa mda ne' cha' ka 'in Ndiose; bra nu ka yka kan' nan 'in Ndiose, lo'o nchga stan' yka nu kaluu chun' ndi'in la ka nan 'in Ndiose. Ngwaña'an ndyo'o ta'a tyukwaa cha' kan', cha' sa ña'an nu ngwa ayman

Abraham nten 'in Ndiose kulo ndukwa la, kwi' ngwaña'an nchga nten chalyuu ka nten 'in Ndiose chun' ndi'in la.

¹⁷ Wa lka ne' judío sa ña'an lka ska yka nu ndyo'o mta nu xi nchku, ña'an ti' ska yka olivo ni. Wa msi'yu Ndiose tyun stan' yka olivo kan', mxkwan Ni 'in ran bra kan'; lo'o ni, ti kwi' se'en msi'yu loo yka kan', nde kwa mskan' ka'an Ni tyun la stan' yka nu nsu'wi ni' kixin', cha' xñi ka'an stan' yka kixin' kan' 'in yka nu nda mta nu xi nchku. Sa ña'an lka stan' yka nu nsu'wi ni' kixin' kan', ngwaña'an lka wan, ne' xka la'a tsu', cha' wa mjwi 'wan nchga cha' su'we, sa ña'an cha' su'we nu wa mda Ndiose 'in ne' judío. Lka wan lo'o ne' judío sa ña'an lka tukwa yka nu ska ti suun lo'o ska ti si'ye, ngwaña'an lka wan lo'o ne' kan'.

¹⁸ Kan' cha' ja su'we lka si xke' ti' wan cha' su'we la wan, cha' kuxi la ne' judío, nten nu lka sa ña'an lka stan' yka nu ndyo'o mta xi kan'. Si ngwaña'an xke' ti' wan, su'we la si tyaa yu'wi ti' wan cha' si'i wan nu ngi'ni ku'u wan 'in suun yka kan', ti kwi' suun yka kan' lka nu nda cha' su'we 'in ran 'wan.

¹⁹ Ja chan xkwen wan 'ñaän: “La se'en msi'yu Ni stan' ykwi' yka kan', la kan' wa mjwi se'en xñi ka'an ba 'in yka olivo kan'” nchkwin wan.

²⁰ Chañi cha' 'wan. Lo'o ni, nde lka cha'. Wa mxkwan Ndiose 'in ne' judío, chun' nu ja mslyaa ne' xñi ne' cha' 'in Ni; lo'o 'wan, wa mjwi chabiya' 'wan cha' sten wan cha' 'in Ndiose, ti kwi' cha' nu yten wan ni, xa wa msñi wan cha' 'in Ndiose. Kan' cha' ja ndi'in cha' ku'ni siye' wan lo'o ne' judío kan'. Kuwe chin' ti' wan sikwa.

²¹ Ja y'ni Ndiose cha' tlyu ti' 'in ne' judío, nten nu

ngwa sa ña'an lka stan' ykwi' yka kan'; msi'yu ku' Ni 'in stan' yka kan'. Kwi' ngwaña'an, ja ku'ni Ni cha' tlyu ti' 'wan, si ngwaña'an kulaa ti'in wan cha' 'in Ndiose.

²² Ki'ya wan kwenta sikwa, cha' ka 'in Ndiose ku'ni su'we Ni lo'o nten, kwi' ngwaña'an xka la tyempu ngi'ni tlá Ni 'in nten, si ngwaña'an nchka ti' Ni. Lye 'a y'ni tlá Ni 'in ne' kan', chun' nu ja ynan 'a ne' cha' nu nchkwi' Ni; kwi' ngwaña'an, su'we ti ku'ni Ni lo'o wan, si ña'an ti kunan wan cha' nu nchkwi' ti kwi' Ndiose Sti wan nu ngi'ni 'a cha' su'we lo'o wan. Lo'o si ja kunan wan cha' nchkwi' Ni, kwi' ngwaña'an kulaa ya' Ni 'wan bra kan'.

²³ Xiya' ka su'wa cha' 'in Ndiose lo'o ne' judío, si kulaa ya' ne' cha' xa'an nu nsu'wi ni' kasiya 'in ne', cha' kunan ne' cha' nchkwi' Ndiose. Bra kan' ka ne' kan' sa ña'an lka stan' yka nu xñi ka'an 'in suun yka kan' xiya', ti kwi' se'en mdukwa ran nu ngwa s'ni. Lo'o ka 'in Ndiose xtya su'we 'in ne' judío xiya', ti kwi' se'en su'we, se'en mdi'in ne' ti kulo.

²⁴ 'Wan ni, ja su'wa cha' 'wan lo'o ne' judío nu ngwa s'ni. Kan' ngulo tsu' Ndiose 'wan se'en mdi'in wan, sa ña'an si lka wan stan' yka nu nsu'wi ni' kixin' kan'; lo'o mskan' Ni 'wan, cha' xñi ka'an wan 'in suun yka nu ndyo'o mta xi kan'. Si'i ngwaña'an ngulu yka kan' ti kulo. Lo'o ne' judío ni, ja tlyu tñan si skan' Ni 'in ne' xiya' ti kwi' suun yka kan' se'en mdukwa ne' ti kulo; ;bra ti xñi ka'an ne' 'in suun yka kan' xiya', cha' stan' ykwi' yka kan' lka ne'!

Lo'o kulaa Ni 'in ne' judío 'in cha' xa'an

25 'Wan ta'a ndi'in cha' 'ñaan lo'o Krixtu, nchka tiän' cha' ka biya' ti' wan cha' tukwi re, ska cha' 'in Ndiose nu yu'wi kutsi' nu ngwa s'ni; bra nu ka biya' ti' wan cha' re, ja n'ni cha' chkwi' wan cha' siye' lo'o ne' judío bra kan'. Nde lka cha' kan' ni. Ka'an 'a nten judío ndiya nu ja xlyaa kunan cha' 'in Jesús; siya' ti bra nu tyii kunan nchga ne' xka la'a tsu' nu ndi'in cha' xñi cha' 'in Jesús ni,

26 bra kan' kulaa Ndiose 'in nchga ne' nu chañi cha' lka ne' Israel. Nde ndukwa ska cha' lo kityi kula:

Wa kan ti ska nu kulaa 'wan, nde kichen Sión kan' tyo'o yu kan yu. Kulo tsu' yu kan' nchga cha' xa'an nu nsu'wi 'in ne' Israel ta'a yu,

27 Lo'o kan' ku'ni tyiïn nchga ki'ya nu ndukwi ne' kan', ndukwin Ndiose. Bra kan' tsa'a to'o ska cha' nu ykwiïn' lo'o ne' kan' nu ngwa s'ni.

Ngwaña'an nchkwi' kityi.

28 Ta'a wsuun Ndiose lka ne' judío ni, chun' cha' ja ndyaa ña'an ti' ne' cha' chañi cha' wa ngulaa Ni 'in ne'; kan' cha' wa mjwi la chin' tyempu 'wan, ne' xka la'a tsu', cha' xñi wan cha' 'in Jesucristo tñan loo ne' judío. Lo'o ni, ña'an ti su'we nka tiye Ndiose ña'an Ni 'in ne' kan', chun' nu ngulo suwi Ni 'in ayman kula 'in ne' kan' nu ngwa ti kulo, cha' ka ne' nten 'in Ni.

29 Lo'o ja xi'in chun' Ndiose 'in ska cha' nu ykwi' Ni lo'oan, ja kulaa ya' Ni 'in ska nten nu ndi'in cha' 'in lo'o Ndiose.

30 Kwi' ngwaña'an 'wan, ja ynan wan cha' 'in Ndiose nu ngwa ti s'ni; lo'o ni, nchka t'nan ti' Ni 'wan chun' nu ja ndyaa ña'an ti' ne' judío 'in Ni.

³¹ Ni siya ja nnan ne' judío kan' cha' nu nchkwi' Ndiose ni, tiya ska bra nde loo la nu chka t'nan ti' Ndiose 'in ne' kan', sa ña'an nu nchka t'nan ti' Ni 'wan.

³² Ska ti biya' ndlaa ya' Ndiose 'in nchga nten chalyuu nu ja nnan cha' nchkwi' Ni, si ngwaña'an nchka ti' ne', cha' ja xlyaa ne' tukwa ne' cha' 'in Ni siya' ti. Lo'o chun' ndi'in la, bra kan' chka t'nan ti' Ni 'in nchga nten xa nu tsaa naan ne' 'in Ni xiya'.

³³ ¿Tlyu 'a cha' su'we nsu'wi se'en ndi'in Ndiose; nchga cha' nchka biya' ti' Ni, nchga cha' jlyo ti' Ni! Ska ti Ndiose jlyo ti' nan lka nu ndijyan nde loo la, ska ti Ndiose jlyo ti' nan lka nu ngi'ni Ni. Nde ndiya ska cha' nu ndukwa lo kityi kula:

³⁴ “¿Ti ka nu ka biya' ti' sa ña'an cha' nu ki'ya ke Ndiose a? ¿Ta ndiya nten nu nchka 'in katsa' 'in Ndiose sa ña'an ku'ni Ni a?”

³⁵ Ja kaja ña'an nu taan ska nan nu jñan Ndiose, cha' tya Ni ran 'ñaan chun' ndi'in la.”

³⁶ Nchga nan nu nsu'wi chalyuu, nan 'in Ndiose lka kan'; wa ngwiñan Ni nchga nan, cha' ka ran tñan 'in Ni. Lo'o ja tyii cha' ku'ni tnuan 'in Ndiose ni. Ngwaña'an ndi'in cha' ku'ni nten.

12

Taan tyukwi ña'aan 'in Ndiose cha' xkwi' cha' 'in Ni tyi'ian lo chalyuu

¹ 'Wan ta'a ndi'in cha' 'ñaan lo'o Krixtu, cha' lye 'a nchka t'nan ti' Ni 'ñaan, kan' cha' nchkwiin' lo'o wan ni. Ta wan tyukwi ña'aan wan 'in Ndiose, cha' ku'ni wan nchga tñan nu nchka ti' Ni cha' ku'ni wan lo chalyuu; ta wan tyukwi ña'aan wan 'in Ndiose cha' xkwi' cha' 'in Ni tyi'in wan lo chalyuu,

cha' wa lka wan sa ña'an lka ska lomstan nu lu'u. Ndiya ti' Ndiose cha' ku'ni wan ngwaña'an; cha' nu lka wan nten 'in Ni, ndi'in cha' ku'ni wan ngwaña'an.

² Ja ta 'a wan tyempu cha' tatsaa nten 'wan cha' ku'ni wan cha' kuxi; xka ña'an tyi'in wan lo chalyuu ni, cha' wa mxa'an nchga cha' nu yu'wi ni' kasiya 'wan nu ngwa s'ni la. Kan' cha' ni, ka biya' ti' wan nchga tñan nu nchka ti' Ndiose cha' ku'ni wan. Ka jlyo ti' wan sa ña'an tñan nu su'we la ku'ni ska wan, sa ña'an tñan nu nchka la ti' Ndiose cha' ku'ni ska wan; ka jlyo ti' wan sa ña'an tñan nu tsaa to'o su'we la. Nchga cha' kan' ka biya' ti' wan ni.

³ Tlyu 'a cha' su'we y'ni Ndiose lo'oũn, bra nu mda Ni tñan re 'ñaan; kan' cha' nchkwii'n lo'o wan ni, cha' ja ku'ni 'a siye' wan lo'o xka ta nten. Nde ña'an ndi'in cha' tya'an cha' tiye wan cha' 'in nchga tñan nu nchka 'wan ni; tyu'wi ti' wan cha' Krixtu y'ni cha' nchka 'wan ku'ni wan tñan kan', chun' nu msñi wan cha' 'in Ni.

⁴ Ña'an ti' nan, tyun 'a tijyan nsu'wian tyukwi ña'aan, ska tñan ngi'ni ska tijyaan.

⁵ Kwi' ngwaña'an lkaan, ta'aan nu ndi'in cha' 'ñaan lo'o Krixtu; ni siya tyun 'a ne' ta'aan, ska ti nten lkaan ta'aan, ska ti nten lkaan tyukwi ña'aan, ta'aan su'wa ndi'in cha' 'ñaan lo'o ta'aan.

⁶ Ska lo tñan ka ku'nian skaan, ya ña'an ti tñan nu nda Ndiose chabiya' cha' ku'nian skaan, cha' su'we 'a nka tiye Ndiose ña'an Ni 'ñaan. Bra nu ndiya ska ne' ta'a wan nu nchka nchkwi' ska cha' nu nchka ti' Ndiose chkwi' lo'o wan, kan' tñan ku'ni ne' kan' sikwa. Sa ña'an nu nnan ne' kan'

cha' nu nchkwi' Ndiose, sa ña'an nu yten ne' cha' kan', kwi' ngwaña'an chkwi' ne' kan' lo'o wan.

⁷ Xa nu nchka 'in ska wan taya' wan 'in ta'a nten wan, tyukwi ti tiye wan taya' wan 'in ne' kan' sikwa. Xa nu nchka 'in ska wan kwa'u wan ska cha' nu ñi 'in ta'a nten wan, tyukwi ti tiye wan kwa'u wan cha' kan' 'in ne' sikwa.

⁸ Xa nu chkwi' wan ska cha' lo'o ska nten chabiya' 'in Ndiose, tyukwi ti tiye wan chkwi' wan cha' kan' sikwa. Xa nu ta wan ska cha' su'we 'in nten, tyukwi ti tiye wan ta wan cha' su'we kan' 'in ne' sikwa. Ni siya lka wan ndloo 'in ne' ta'a wan, ki'ya wan kwenta cha' su'we ti ku'ni wan sikwa. Xa nu chka t'nan ti' wan 'in nten nu ti'í ti ndi'in lo chalyuu, su'we ti ka tiye wan laja nu ku'ni wan tñan kan' cha' 'in ne' bra kan'.

Sa ña'an nu su'we la tyi'ian lo chalyuu cha' lkaan nten 'in Ndiose

⁹ Ka su'we ti ka tiye wan ña'an wan 'in nchga nten, cha' si'i ska cha' nu nchkwi' ti wan lka cha' su'we tiye wan, ni siya lo'o ku'ni wan cha' su'we lo'o ne'. Ja ku'ni 'a wan cha' xa'an, tyukwi ti tiye wan tsaanaan wan cha' su'we ku'ni wan.

¹⁰ Nde ña'an ka tiye wan ña'an wan 'in ne' ta'a ndi'in cha' 'wan lo'o Krixtu. Tya'an cha' tiye wan cha' lka ne' kan' sa ña'an si lka ne' ta'a ngula wan; kan' cha' ku'ni tnun wan 'in ta'a nten wan, tyukwi ti tiye wan tukwa wan cha' nchkwi' ne'.

¹¹ Ja ku'ni ndaja wan bra nu ku'ni wan tñan 'in Ndiose; wa nganun Tyi'i Ni ni' kasiya 'wan, kan' cha' ngula ku'ni tiye wan cha' ku'ni la wan tñan kan'.

¹² Ku'ni wan cha' su'we 'a ka tiye wan xa nu ndi'in ta wan 'in Ndiose cha' kan Ni xiya', cha'

kulaa ji Ni 'wan. Ja xi'in chun' wan cha' kan', ni siya lye 'a ta ne' nu ti'í 'wan se'en ndi'in wan lo chalyuu. Nchga tsan chkwi' wan lo'o Ndiose Stian; ja kulaa ya' wan cha' nchkwi' wan lo'o Ni.

¹³ Bra nu lyiji ska nan 'in ska ta'a msñi wan cha' 'in Krixtu, ndi'in cha' kutsaa wan cha' su'we nu ndi'in 'wan, cha' ta wan nan 'in ne' kan', nan nu lyiji 'in ne'. Nchga bra ta wan na'an tyi wan cha' tyi'in nten nu mdiyan kichen tyi wan.

¹⁴ Chkwi' wan lo'o Ndiose cha' 'in nten nu ngi'ni liye' ti' 'wan; ja xtya wan ki'ya 'in ne' kan' ya' Ndiose, xkwi' cha' su'we ti jñan wan 'in Ndiose cha' 'in ne' kan'.

¹⁵ Ka su'we ka tiye wan lo'o xka ta nten nu su'we 'a nka tiye; kwi' ngwaña'an, ndi'in cha' ka xi'in ti' wan lo'o nten nu xi'in ti' ña'an ndi'in. Su'wa ka tiye wan lo'o xka la nten sikwa.

¹⁶ Ska ña'an ti cha' chkwi' wan lo'o nchga ta'a ndi'in cha' 'wan lo'o Jesucristo; ja ku'ni siye' wan lo'o ne' ti'i ta'a wan, su'we ti chkwi' wan lo'o ne' kan'. Su'wa ti tyi'in wan lo'o ne' kan', ja tya'an cha' tiye wan cha' 'wan, jlyo la ti' 'wan.

¹⁷ Bra nu ku'ni nten cha' xa'an lo'o wan, ja ku'ni wan cha' xa'an lo'o ne' kan' xiya'; tsaa naan wan ska tñan su'we nu ka ku'ni wan cha' taya' wan 'in ne', cha' ngwaña'an ña'an kwi'ya 'a nten 'ñaan, ni ña'an ngi'nian.

¹⁸ Tsaa naan wan ska ña'an nu su'we ti tyi'in wan lo'o nchga nten, cha' ja kaja nu xuun lo'o wan.

¹⁹ 'Wan ta'a su'we nsu'wiin, ja xitukwi 'a wan ku'ni wan cha' xa'an lo'o nten nu ku'ni liye' ti' 'wan; ta wan tyempu 'in Ndiose cha' ta Ni nu ti'í 'in ne' kan'. Su'we la ngwaña'an. Kwi' ngwaña'an

ndyo'o cha' re nu ndukwa lo kityi kula: “Tñan 'ñaan lka cha' kasin' tiän' 'in nten, cha' taän nu ti'í 'in ne', ndukwin Ndiose.” Ñi 'a lka cha' re nu ykwi' X'naan lo'oan.

²⁰ Lo'o ngwaña'an, ndiya xka cha' nu nchkwi' kityi kan': “Bra nu ka jwi'ñan 'in ne' nu nxuun lo'o wan” ndukwin, “su'we la si ta wan nan ku ne' kan'; bra nu kityi ti' ne', ta wan tyi'a ko'o ne' bra kan'. Ngwaña'an ta wan cha' jyu'u 'in ne'.” Ngwaña'an ndukwa cha' lo kityi.

²¹ Kan' cha' ja ta wan tyempu 'in cha' xa'an cha' tyijin lyo 'wan. 'Wan, tyijin lyo wan 'in cha' xa'an, cha' xkwi' cha' su'we ngi'ni wan.

13

¹ 'Wan nchga ne' ta'aan, ndi'in cha' tukwa wan cha' nchkwi' ne' nu nka tñan. Ndiose lka nu nda chabiya' 'in ne' kan', cha' ka ne' ndloo la 'ñaan; ja ndiya xka nu ka ta chabiya' kan' 'in ne'.

² Kan' cha', sa ña'an lka si nxuan lo'o Ndiose, ngwaña'an lka si ndi'in wsuun 'ñaan lo'o ne' nu nka tñan, cha' Ndiose lka nu msty'a 'in ne' kan', cha' ka ne' ndloo la 'ñaan. Lo'o si ngwaña'an nxuan lo'o ne' kan', ndi'in cha' ta ne' nu ti'í 'ñaan bra kan'.

³ Ja ka xitsen ne' nu nka ndloo la 'ñaan si su'we tñan ngi'nian, siya' ti xitsen ne' kan' 'in nten nu ngi'ni cha' xa'an. Si chañi cha' ja nchka ti' wan kutsen wan 'in ne' nu nka tñan, ndi'in cha' ku'ni wan xkwi' cha' su'we bra kan'. Ja chan, lo'o ne' nu nka tñan kan' tiya ti' ne' 'wan, si ngwaña'an xkwi' cha' su'we ngi'ni wan.

⁴ Chabiya' 'in Ndiose lka ne' kan' ndloo la 'ñaan, cha' ka taya' ne' 'ñaan; bra nu ku'ni wan cha' xa'an,

bra kan' ndi'in cha' kutsen wan 'in ne', cha' ndiya chabiya' 'in ne' cha' ta ne' kan' nu ti'í 'wan bra kan'. Chabiya' 'in Ndiose lka ne' kan' ndloo la 'ñaan sikwa, cha' ta ne' nu ti'í 'in ne' xa'an;

⁵ kan' cha' ndi'in cha' kunan wan cha' nchkwi' ne' kan'. Ta ne' kan' nu ti'í 'ñaan si ja kunaan cha' nchkwi' ne'. Kwi' ngwaña'an, jlyo tian' cha' ndi'in cha' tukwaan cha' nchkwi' ne' kan', lo'o ti kwi' cha' nu ñi nu nsu'wi kean sa skaan.

⁶ Lo'o ngwaña'an, su'we 'a si ta wan nchga tñi nu jñan ne' kan' 'wan, cha' msu 'in Ndiose lka ne' nu nka tñan kan', cha' kan' lka tñan nu mda Ni 'in ne' kan', cha' ku'ni ne' lo chalyuu.

⁷ Ta wan 'in ne' nu nka tñan nchga nan nu nsu'wi chabiya' 'in ne' cha' jñan ne' 'wan. Ja tukwi wan tñi 'in ne' kan', lo'o ja tukwi wan tñi 'in ska tñan nu wa y'ni ne'; ta wan liya' kan' 'in ne'. Kwi' ngwaña'an, ku'ni tnun wan 'in ne' kan', tukwa wan cha' nu nchkwi' ne' kan'.

⁸ Ja su'we si kanun tukwi wan tne'. Ska lo ti tñan ndi'in cha' ku'ni wan lo'o xka la nten, cha' su'we ti ku'ni wan lo'o ne'; wa lka ngi'ni wan nchga tñan nu ngulo Ndiose 'ñaan, xa nu su'we 'a nsu'wi tiye wan ña'an wan 'in ta'a nten wan.

⁹ Tyun lo tñan ngulo Ndiose 'in nten bra nu ykwi' Ni cha' re lo'o Moisés nu ngwa s'ni: “Ja xu'wi cha' 'wan lo'o kwilyo'o xka nten” ndukwin Ni. “Ja kujwi wan 'in ta'a nten wan. Ja ku'ni wan kunan nan nu nsu'wi 'in ta'a nten wan. Ja xitukwi ti' wan nan nu nsu'wi 'in ta'a nten wan” ndukwin Ni. Ska ti biya' ndyo'o nchga cha' kan' lo'o xka cha' nu nchkwi' kityi kan': “Ndi'in cha' chka t'nan ti' wan 'in ta'a nten wan, sa ña'an nu nchka t'nan ti' wan 'wan, ti ykwi' ti wan” ndukwin Ni.

10 Bra nu su'we nsu'wi tiyeañ ña'aan 'in ta'a nten nan ngwaña'an, ja ka ku'nian cha' xa'an lo'o ne' kan' bra kan'. Xa wa nchka t'nan tian' 'in ta'a nten nan, cha' su'we nsu'wi tiyeañ ña'aan 'in ne', kan' lka nchga tñan nu nchka ti' Ndiose cha' ku'nian.

11 Tyaa yu'wi ti' wan nchga cha' kan'. Wa jlyo ti' wan cha' wa ndiya bra nu tsaa naan 'in Ndiose; kan' cha' ni, xaa ti' wan sikwa, cha' ndii ti' wan tyi'in wan lo chalyuu. Wa kan ti ykwi' Jesús xiya' cha' kulaa ji Ni 'ñaan 'in nchga cha' xa'an. Bra nu tka msñian cha' 'in Jesús ti kulo, bra kan' mske' tian' cha' ti ji 'a tiya tsan kan' bra nu kan Jesús xiya'; lo'o ni, wa ndla ti tiya tsan kan'.

12 Sa ña'an lka xa tla, ngwaña'an lka chalyuu se'en ndi'ian, cha' xa'an 'a nka tiye nten. Lo'o ni, wa tyii ti tla kan', wa kan ti Krixtu cha' kulo tsu' Ni cha' xa'an kan'. Bra kan' ka chalyuu kwi 'ñaan sa ña'an lka si su'we 'a mbi'ya xaa, cha' luwi 'a xaa bra kan'. Kan' cha' chalyuu re ni, ndi'in cha' kula yaan' 'in cha' xa'an nu ngi'ni nten nu ndiya ti' tyi'in lo tla kan'. Ku'ni xu'wean tyukwi ña'aan sikwa, cha' ngula 'a ku'nian tñan 'in Krixtu lo chalyuu re, ña'an ti' sndaru 'in Krixtu.

13 Tsaa naan sa ña'an ka tyi'in su'wean lo'o nten; sa ña'an si lkaan nten nu xkwi' lo xaa ndi'in, ngwaña'an tyi'ian lo chalyuu, se'en ña'an kwi'ya 'a nten 'ñaan. Kan' cha' ja su'we si ngwaña'an ti kana' kasiya 'ñaan, chun' nda'aan xkwi' tñan ku'wi ti, ni siya ka na'an ti' tyukwi ña'aan chun' nu xkwi' ndi'ian ta'a. Ja su'we kan'. Kwi' ngwaña'an, ja ndi'in cha' ku'nian cha' chen ña'an lo'o xka la nten, lo'o ja tsaa naan xka la cha' xa'an nu ku'nian lo'o nten; ja tsaa naan cha' wsuun lo'o nten, ja ku'niin

liye' tian' 'in nten.

¹⁴ Ta wan chabiya' cha' ka ndloo la Jesucristo nu nka X'naan tyukwi ña'aan wan, lo'o ja ku'nian 'aan ya ña'an ti cha' kuxi nu mdiya 'a tian' nu ngwa s'ni chun' lkaan nten chalyuu.

14

Ja chkwian' cha' kuxi cha' 'in xka la nten ta'a ndi'in cha' 'ñaan lo'o Krixtu

¹ Su'we ti chkwi' wan lo'o ska nten ta'a msñian cha' 'in Jesús, nu ti ji ka biya' su'we ti' cha' kan'; ja xuun wan lo'o ne' kan' si'ya ska cha' nu ja nchka biya' su'we ti' ne'.

² Ndiya nten nu ndyaa ña'an 'a ti' 'in Krixtu, kan' cha' ja ntsen ne' ku ne' nchga lo nan. Xka ta nten nu ja ya tsaa ña'an su'we ti' 'in Krixtu, ntsen ne' kan' si ku'ni ne' cha' kuxi si'ya ska nan nu ku ne'; kan' cha' ja xlyaa ne' kan' ku ne' kuna'. Nchku ne' nda, nchku ne' kuun, nchku ne' katá, sa kan' ti nan nchku ne' kan'.

³ Lo'o nten nu ja ntsen ku kuna' ni, ja su'we si xtyi lyo'o ne' 'in xka ta ta'a ne' nu ntsen ku 'in ran. Ti kwi' ti cha', nten nu ntsen ku kuna' kan', ja su'we si chkwi' ne' kan' cha' kuxi 'in nten nu nchku nchga lo nan nu nda Ndiose 'ñaan cha' kuan, cha' lo'o nda Ndiose chabiya' 'in ne' kan', cha' ka ne' sñi' Ni.

⁴ Ja su'we si chkwi' wan cha' kuxi 'in xka la nten ta'a msñian cha' 'in Ni. Ndiose lka X'nan ne', si'i cha' 'wan ndi'in ne' kan'; chabiya' 'in Ndiose lka nchga tñan nu ngi'ni ne' kan', ni siya cha' su'we ngi'ni ne', ni siya cha' xa'an ngi'ni ne'. Kwi' ngwaña'an, ja ka 'a cha' kuxi 'in ne' kan' si'ya

nan nchku ne', cha' lo'o ne' kan' yten ne' cha' 'in X'naan; kwi' ngwaña'an, su'wa ya' Ni 'in ne' kan', cha' tyi'in su'we ne' lo chalyuu chabiya' 'in Ni.

⁵ Ndiya ne' ta'a ndi'in cha' 'ñaan lo'o Krixtu nu ngi'ni kti ska tsan, lo'o ja ndi'in xka tsan nu ti ngi'ni kti la ne' kan'; xka ta nten, nchkwi' ne' cha' tsan 'in Ndiose lka nchga tsan. Ta wan chabiya' ku'ni ska ta nten sa ña'an nu nda'an tiye ne' skaa ne'.

⁶ Bra nu ndi'in kti ne' ska tsan cha' 'in ska ta nten, kan' lka tsan nu ndi'in cha' ku'ni tnun ne' kan' 'in Ndiose sikwa; lo'o xka ta nten ka ku'ni tnun 'in Ndiose, ni siya ja ngi'ni kti ne' tsan kan'. Kwi' ngwaña'an ndyo'o cha' 'in nten nu ja ntsen ku kuna'. Wa yten ne' kan' cha' 'in Ndiose, kan' cha' ja ntsen ne', cha' ndya ne' xu'we 'in Ndiose bra nu nchku ne' 'in ran. Lo'o nten nu ntsen ku kuna' kan', ti kwi' chabiya' 'in Ndiose ntsen ne' ku ne' 'in ran; lo'o ne' kan' ndya ne' xu'we 'in X'naan cha' nda Ni nan ku ne'.

⁷ Ndi'in cha' kaan tñan 'in Ni, ni siya ti lu'uan, ni siya wa ngujwian. Si'i cha' 'ñaan ti ykwiin' tian ndi'ian lo chalyuu, si'i cha' 'ñaan ti ykwiin' tian kajaan;

⁸ cha' kaan tñan 'in Ndiose, kan' cha' ndi'ian lo chalyuu. Lo'o bra nu ndi'in cha' kajaan, cha' 'in Ndiose lka bra kan', cha' chabiya' 'in Ndiose lkaan, ni siya ti lu'uan, ni siya wa ngujwian.

⁹ Wa ngujwi Krixtu, lo'o ngwaña'an wa ndyu'u Krixtu xiya', cha' ka biya' ti' nchga nten cha' Ndiose lka X'nan nchga ayman nu msñi cha' 'in Ni xa nu mdi'in ne' lo chalyuu. Kwi' ngwaña'an, Ndiose lka X'nan nchga nten nu ndyaa ña'an ti' 'in Ni lo chalyuu ni.

10 Nten 'in Krixtu lkaan ta'aan nu ytean cha' 'in Ni, kan' cha' ja ndi'in cha' chkwi' wan cha' kuxi 'in tñan nu ngi'ni ska nten ta'a ndi'in cha' 'ñaan lo'o Krixtu. Ja chkwi' wan cha' kuxi 'in ne' kan', sa ña'an nu y'ni wan nu ngwa s'ni, cha' nu tiya ska tsan nu tyaa nchgaan la se'en ndukwa Ndiose. Tloo Ndiose tyituan bra kan', cha' ku'ni biya' Ni 'ñaan.

11 Nde ndiya ska cha' nu ykwi' Ndiose nu ndukwa lo kityi kula:

Ndiose lu'u lkaän, ndukwin Ni, lo'o ndi'in cha' tyuun xtyin' nchga nten tloün la se'en ndukwaän, cha' katsa' ñi ne' lo'o ta'a ne' cha' na' lkaän Ndiose Sti ne'.

12 Kan' cha' ta'aan ndi'in cha' xkwean 'in Ndiose bra nu tiya tsan kan', nchga cha' sa ña'an nu y'nian kwenta skaan ti bra nu yaan lo chalyuu re.

Ja ta wan tyempu 'in ta'a wan, cha' kulaa ya' ne' 'in Jesús

13 Ja chkwi' wan cha' chen ña'an 'in tñan nu ngi'ni ska ne' ta'a msñi wan cha' 'in Jesús sikwa. Nde ña'an ku'ni wan ni. Ja ta wan tyempu 'in ne' ta'a wan cha' ku'ni ne' cha' kuxi si'ya wan.

14 Wa ykwi' Krixtu lo'oün, wa jlyo tiän' cha' ja ska nan kuxi nda Ndiose cha' ku nten; nchga nan nu nchku nten chalyuu, nan su'we lka ran. Ndiya nten nu ja nchka ku ska nan, chun' mske' ti' ne' cha' kuxi lka ran; kan' cha' kuxi 'a lka nan kan' cha' 'in ne' kan' si ku ne' ran bra kan'.

15 Lo'o ne' ta'a ndi'in cha' 'wan lo'o Jesús, si ña'an ne' cha' nchku wan ska nan nu ja nsu'wi chabiya' ku ykwi' ne', nxke' ti' ne', chen ña'an cha' tya'an tiye ne' kan' bra kan'; xke' ti' ne' cha' ja su'we nka

tiye wan ña'an wan 'in ne', kan' cha' nchku wan nan kan', xke' ti' ne'. Lo'o ja su'we ngwaña'an. Ja su'we ku wan nan lka nu nchka ti' wan, si ngwaña'an ku'ni wan cha' kulaa ya' ne' ta'a wan cha' 'in Krixtu chun' nchku wan nan kan'. Lo'o ne' kan', lka ne' nten 'in Ndiose, ngujwi Krixtu cha' 'in ne' kan'.

¹⁶ Ni siya xke' ti' wan cha' su'we ti ngi'ni wan, xa nu nchku wan nan kan', ja ndi'in cha' ta wan tyempu 'in nten cha' chkwi' ne' cha' kuxi 'in tñan nu ngi'ni wan.

¹⁷ Bra nu Ndiose lka ndloo la 'ñaan, si'i ska nan nu nchkuan, ska nan nu ko'oan nu ndloo la 'ñaan; nu ndloo la 'ñaan lka cha' kanun Tyi'i Ndiose ni' kasiya 'ñaan, cha' ka su'we kasiya 'ñaan chabiya' 'in Jesús. Kan' cha' ka tyi'in tiin tian lo chalyuu, ka su'we ka tiyeaan lo'o Ndiose; nchga cha' kan' ka bra nu Ndiose ka ndloo la 'ñaan.

¹⁸ Bra kan' su'we xu'wi tiye Ndiose ña'an Ni 'wan; kwi' ngwaña'an, ku'ni tnun nten chalyuu 'wan, si ku'ni wan nchga tñan nu ngwa'u Krixtu 'ñaan.

¹⁹ Su'we sikwa. Ta'aan ndi'in cha' tsaa naan ña'an nu tyi'in su'wean lo'o ta'a nten nan, ña'an nu ka tayaan' 'in ta'a ntean, cha' su'we tyi'ian lo'o Krixtu;

²⁰ ja ku'ni ñu'un wan tñan nu ngi'ni Ndiose si'ya ska nan nu nchku wan. Chañi cha' su'we 'a nchga nan nu nda Ndiose cha' ku nten; nu ja su'we ni, kan' lka si ndiya nten nu kulaa ya' cha' 'in Jesús si'ya ska nan nchku wan. Ka kuxi nan kan' 'wan bra kan'.

²¹ Su'we la ni siya ja ku wan kuna' kan' siya' ti, ni siya ja ko'o wan xalyu siya' ti, si xke' ti' wan cha'

kuxi ka nan kan' cha' 'in ta'a nten wan. Ja ska la nan ku'ni wan nu ku'ni cha' kulaa ya' ne' ta'a wan 'in Jesús; ja chan tatsaa wan 'in ne' si'ya cha' kan', cha' ku'ni ne' cha' kuxi, cha' ka ñu'un kasiya 'in ne'.

²² Bra nu nxke' ti' wan cha' su'we 'a cha' 'in Ndiose ska tñan nu ngi'ni wan, ni siya ndiya nten nu ja ndiya ti' cha' ngi'ni wan ngwaña'an, siya' ti ku'ni wan tñan kan' se'en ndi'in wan ti ykwi' ti wan, se'en ña'an ska ti Ndiose 'wan. ¡Su'we 'a nka tiye nten nu ndya'an ti' cha' ngi'ni ne' ngwaña'an! Ja ndi'in cha' lye 'a tya'an cha' tiye ne' kan' bra kan'; wa jlyo ti' ne' kan' cha' si'i cha' kuxi nu ngi'ni ne'.

²³ Ja su'we ngi'ni nten si ku ne' kuna' kan', lo'o ndii ti' ne' cha' kuxi lka cha' kan' cha' 'in Ndiose; ndukwi ne' ki'ya bra kan', cha' si'i tyukwi ti tiye ne' nchku ne' kuna' kan' bra kan'. Nchga tñan nu ngi'nian cha' nu siya' ti nka tiye'an, ndukwian ki'ya bra kan'.

15

Ja tya'an cha' tiye'an xkwi' cha' 'in tñan ngi'nian ti ykwiin' tian

¹ Nchgaan nu ngula nka tiye'an chun' wa ytean cha' 'in Krixtu, ndi'in cha' taloan 'in ta'aan nu ti ji xñi su'we cha' kan'; ndi'in cha' kuwe tian' 'in ne'. Ja tya'an 'a cha' tiye'an xkwi' cha' 'in tñan ngi'nian, ti ykwiin' tian.

² Tsaa naan sa ña'an ka su'we la cha' 'in nchgaan nu lkaan nten 'in Krixtu nu ndi'in kwi' se'en ti. Tayaan' 'in ne' kan', cha' tyukwi la ti tiye ne' tsaa ña'an ti' ne' 'in Krixtu;

³ kwi' ngwaña'an y'ni Krixtu, ja ska tñan y'ni yu cha' 'in yu, ti ykwi' ti yu. Nde ndiya ska cha' nu ykwi' Krixtu lo'o Ndiose Sti yu, ska cha' nu ndukwa lo kityi kula: “Nchga cha' kuxi nu nchkwi' ne' 'iin, nganun cha' kan' chuñn'; ti kwi' yuwe' nu mstyá ne' 'iin lka ran.”

⁴ Lo'o nchga kityi nu ngwa'an ayman kula nu ngwa s'ni, ngitsa' kityi kan' 'ñaan sa ña'an ka tyi'in taan 'in ska cha' nu ka nde loo la; ngitsa' kityi 'ñaan sa ña'an su'wa ya' Ndiose 'ñaan cha' taloan 'aan bra nu ndi'in taan 'in ran.

⁵ Lo'o ngwaña'an, nchka ti' ba cha' su'wa ya' Ndiose 'wan, ti kwi' ska ti Ndiose nu nsu'wa ya' 'in ta'aan cha' taloan, kwi' nu ngi'ni cha' ka ngula ka tiyeán. Taya' Ni 'wan, cha' ngwaña'an talo wan 'in ta'a msñi wan cha' 'in Ni, cha' ka ska ti tiye wan lo'o ta'a wan chun' tñan nu y'ni Jesucristo.

⁶ Bra nu nchka ska ti cha' 'wan lo'o ta'a wan, bra kan' ska ti cha' ka xu'wi tiye wan, ska ti cha' ka chkwi' wan xa nu ku'ni tnun wan 'in Ndiose Stian, nu lka Sti Jesucristo nu nka X'naan.

Nnan ne' xka la'a tsu' cha' su'we nu ndi'in 'in Jesús

⁷ Ndi'in cha' chkwi' su'we wan lo'o ta'a nten wan, kwi' sa ña'an nu su'we 'a ykwi' Krixtu lo'o wan. Kaja ña'an ku'ni tnun ne' 'in Ndiose bra nu ña'an ne' 'wan bra kan'.

⁸ Wa yan Krixtu cha' kulaa yu 'in ne' judío, ti kwi' ti cha' nu ykwi' Ndiose s'ni lo'o ayman kula 'wa cha' ka; ngwaña'an ka biya' tian' cha' ñi 'a cha' nu ykwi' Ni lo'o ayman kula kan'.

⁹ Yan Krixtu, cha' ngwaña'an kaja ña'an nu ku'ni tnun wan 'in Ndiose, 'wan ne' xka la'a tsu', cha'

lo'o 'wan nchka t'nan 'a ti' Ni, sa ña'an nu nchkwi' cha' re nu ndukwa lo kityi kula:

Ku'niin tnuun 'iin la se'en ndi'in ne' xka la'a tsu'; kula tu'waan ska kantu 'iin, cha' ku'niin tnuun 'iin, ndukwin ayman David.

¹⁰ Nde ndiya xka cha' nu ndukwa lo kityi kula:

'Wan ne' xka la'a tsu', su'wa ti ka su'we ka tiye wan lo'o nchga nten nu ngulo suwi Ndiose 'in, ndukwin ayman Moisés.

¹¹ Kwi' ngwaña'an, ti ndukwa xka cha' re:

Ku'ni tnun wan, nchga wan nu ndi'in xka la'a tsu' 'in X'naan;

nchga wan chkwi' wan cha' 'in nchga cha' tnun nu ngi'ni Ndiose, ndukwin ayman David.

¹² Lo'o ayman Isaías ngwa'an cha' re:

Tyo'o tukwa ska nten, ta'a nten ayman Isaí, kan yu kan' lo chalyuu cha' ka yu ndloo la 'in ne' xka la'a tsu'.

Ndi'in ta 'a ne' xka la'a tsu' 'in yu kan', cha' kulaa yu 'in ne' 'in nchga cha' xa'an.

Ngwaña'an nchkwi' kityi kula kan'.

¹³ Kan' cha' ni, nchka tiän' cha' ku'ni Ndiose cha' sten su'we la wan cha' 'in Ni, cha' ka su'we 'a ka tiye wan, cha' ka tyi'in tiin wan bra kan'. Bra nu kanun Tyi'i Ndiose ni' kasiya 'ñaan, bra kan' ja ka ndaja 'a tian' cha' tyi'in taan sa ña'an bra nu tiyan Ndiose.

¹⁴ 'Wan ta'a ndi'in cha' 'ñaan lo'o Krixtu, nsu'wi lyoün 'wan cha' su'we 'a tiye wan; su'we 'a nchka biya' ti' wan cha' 'in Krixtu, kwi' ngwaña'an nchka 'a 'wan chkwi' wan cha' 'in Ndiose lo'o ne' ta'a wan.

¹⁵ Wa ngwa'aän kityi re cha' tsa se'en ndi'in wan la kwa; lo'o ja siya' ntseän chkwiin' cha' kan'

lo'o wan, cha' xñi su'we la wan cha' kan'. Ndiya chabiya' 'ñaän cha' chkwiiñ' lo'o wan ngwaña'an, cha' Ndiose mda tñan re 'ñaän, cha' su'we 'a y'ni Ni lo'oñ.

¹⁶ Wa ngulo suwi Ndiose 'ñaän cha' ku'niñ tñan 'in Jesucristo; tñan kan' lka cha' tsa'aän chkwiiñ' cha' su'we 'in Ndiose lo'o ne' xka la'a tsu', nchga se'en ndi'in ne'. Ngwaña'an ngi'niñ, cha' tyukwi ti tiye ne' kan' ka ne' nten 'in Ndiose chun' nu ngi'ni Tyi'i Ndiose tñan ni' kasiya 'in ne'. Bra kan' xlyaa Ndiose ku'ni su'wa Ni cha' 'in Ni lo'o ne' kan' chun' tñan nu y'niñ.

¹⁷ Jesucristo y'ni cha' ka chkwiiñ' ka'an 'a cha' lo'o wan; ka chkwiiñ' cha' 'in tñan nu wa y'niñ chabiya' 'in Ndiose. Lo'o ja nchka tiän' ku'niñ siyeñ' lo'o wan ni siya chkwiiñ' ngwaña'an.

¹⁸ Sa kan' ti cha' chkwiiñ' lo'o wan, cha' 'in tñan nu ngi'ni Jesús, cha' kaja ña'an kunan nten xka la'a tsu' cha' nu nchkwi' Ndiose. Lo'o si'i skaän tiän nu ngi'niñ tñan kan', lo'o Tyi'i Ndiose ngi'ni tñan kan' lo'oñ xa nu nchkwiñ' lo'o ne'.

¹⁹ Ngi'ni Ndiose tyun cha' tnun nu ja ka ku'ni nten chalyuu, cha' kuwe ti' nchga nten cha' Ndiose lka nu ngi'ni tñan kan'. Ngwaña'an nchka cha' wa yi'aän mdijiñ tyun lo yuu tijyu' la. Mdyisnaän nde kichen Jerusalén, sa ya' ngalaän lo yuu Ilírico. Nchga kichen se'en mda'aän, ka'an 'a cha' su'we 'in Krixtu ykwiñ' lo'o nten sa ya' nu ngwa 'ñaän.

²⁰ Lye 'a y'niñ tñan, cha' nda'an naän nchga kichen se'en nu ti ji kunan ne' cha' 'in Krixtu. Kan' ti kichen nganuñ ngwa'uñ cha' su'we kan' 'in nten, cha' ja nchka tiän' steñ yu'wiñ lo tñan nu ngi'ni xka ta nten 'in Krixtu.

²¹ Nchka tiän' cha' tsa'a to'o cha' re nu ndukwa lo kityi kula:

Nde kichen se'en nu ti ji chkwi' ne' cha' 'in Ndiose lo'o nten, la kan' xu'wi lyo su'we ne' 'in Ndiose;

nde se'en ja ya kunan ne' cha' 'in Ndiose, la kan' ka biya' su'we ti' nten cha' 'in Ni.

Nchka 'a ti' Palyu tsa'a kichen Roma

²² Tijyu' 'a mda'aän, kan' cha' ja ya kaja ña'an nu kaän se'en ndi'in wan,

²³ ni siya wa tyun yijan nchka tiän' kaän chkwiin' lo'o wan. Lo'o ni, xa nu wa laja la 'ñaän tsa'aän, cha' ja nganun 'a se'en nu ku'niin tñan la'a nde re;

²⁴ kan' cha' nchka tiän' kaän tyi'iin chin' nde se'en ndi'in wan, tuwiin se'en tsa'aän nde España. Bra kan' ka chkwiin' chin' lo'o wan. Bra nu ngwa su'we tiyeen lo'o ta'aan, bra kan' ka slaa' wan lo'oün, kwi' ngwaña'an ka su'wa ya' wan 'ñaän tuwiin se'en tsa'aän nde loo la.

²⁵⁻²⁶ Kulo ndukwa la ndi'in cha' tsa'aän kichen Jerusalén. Ne' ta'aan nu ndi'in cha' 'ñaan lo'o Krixtu nde Macedonia, lo'o nu ndi'in nde Acaya, su'we 'a nka tiye ne', kan' cha' wa mxo' kii ne' sa tkan' tñi nu ka lomstan, cha' nchka ti' ne' su'wa ya' ne' 'in ne' ti'i ta'aan, kwi' nten 'in Krixtu nu ndi'in nde Jerusalén. Kan' cha' tsa'aän lo'oün 'in tñi kan' nde se'en ndi'in ne' ti'i kan'.

²⁷ Chañi cha' tyukwi ti tiye ne' Macedonia lo'o ne' Acaya mda ne' lomstan kan'. Ka chkwian' cha' sa ña'an lka si ndiya nan nu ndukwi ne' kan' 'in ta'a ne', ngwaña'an lka tñan nu y'ni ne'. Nde ña'an ngwa: Ti kulo, wa ytsa' ne' judío cha' 'in Krixtu 'in ne' xka la'a tsu'; kan' cha' ngwa su'we kasiya 'in

ne' kan' lo'o Ndiose, ni siya ne' xka la'a tsu' lka ne'. Kan' cha' su'we 'a si su'wa ya' ne' xka la'a tsu' 'in ne' judío kan' ni, xa nu nchka ti'i ne', cha' ta'a nten 'in Krixtu lka ne'.

²⁸ Kulo ku'ni jĩn tñan kan', sa ya' nu wa mdyii mtsaãn tñi kan' 'in ne'; bra kan' xñiĩn tuwiin tsa'aãn nde España, lo'o jlu'we tuwiin tyijĩn se'en ndi'in wan.

²⁹ Bra nu kalaãn, bra kan' jlyo tiãn' cha' ka'an 'a cha' su'we 'in Krixtu ndi'in cha' chkwiĩn' lo'o wan, cha' kaja la ña'an nu sten la ne' cha' 'in Krixtu bra kan'.

³⁰ 'Wan ta'a msñian cha' 'in Ndiose, chkwiĩn' lo'o wan chabiya' 'in Jesucristo nu nka X'naan, cha' ngwaña'an su'we 'a nka tiye wan ña'an wan 'in ta'a nten wan, chun' tñan nu ngi'ni Tyi'i Ndiose ni' kasiya 'wan. Ku'ni wan cha' su'wa ka tiye wan lo'oũn, cha' ta'a ti chkwi' wan lo'o Ndiose cha' ñaãn.

³¹ Jñan wan cha' tlyu ti' 'in Ndiose, cha' lyaãn 'in ne' xa'an nu ndi'in nde Judea. Tlá 'a ne' kan', cha' ja siya' ndyaa ña'an ti' ne' cha' 'in Krixtu. Kwi' ngwaña'an, jñan wan 'in Ni cha' 'in nten 'in Ndiose nu ndi'in nde Jerusalén, cha' su'we ti xu'wi tiye ne' ta'aan bra nu chkwi' ne' lo'oũn, bra nu xñi ne' lomstan nu taãn 'in ne'.

³² Kwi' ngwaña'an, jñan wan cha' 'in Ndiose, cha' ka su'we ka tiyeẽn bra nu kalaãn se'en ndi'in wan, cha' ka ngula tiyeẽn xiya' xa nu tyi'iĩn lo'o wan, si ngwaña'an nchka ti' Ni cha' ka.

³³ Su'we ti ku'ni Ni lo'o nchga wan sikwa, ti kwi' Ndiose nu ngi'ni cha' tiin ti tyi'ian lo chalyuu. Kwi' ngwaña'an ka sikwa.

16

Mda Palyu kasiya 'in tyun nten 'in Krixtu nu ndi'in nde Roma

¹⁻² Bra nu kala Febe se'en ndi'in wan, chkwi' su'we wan lo'o chabiya' 'in nu nka X'naan, kwi' ngwaña'an ndi'in cha' ku'ni wan lo'o, cha' ta'a msñian cha' 'in Krixtu lka ne' kula kan'. Ta'aan lka Febe, ngi'ni tñan cha' 'in nchga ta nten 'in Krixtu nu ndi'in kichen Cencrea. Ta wan nan nu lyiji 'in ne' kula kan', cha' lye 'a mdaya' ne' kula 'in ka'an 'a nten nu ngwa s'ni la, lo'oñn wa mdaya' ne' 'ñãã.

³ Ta wan kasiya 'ñãã 'in Priscila lo'o Aquila, ta'a ngi'nian tñan 'in Jesucristo.

⁴ Ta'a tyukwaa ne' kan' mslyaa ne' kaja ne' cha' 'ñãã nu ngwa s'ni, cha' mjwalyaa ne' 'ñãã bra nu mdi'iin ska se'en nu chen 'a ña'an. Lo'oñn ndyaän xu'we 'in ne' kan', lo'o nchga nten xka la'a tsu' nu ndi'in cha' 'in lo'o Krixtu kichen tijyu' la, kwi' ngwaña'an nchka ti' ne' chkwi' ne' ngwa xu'we 'in ne' kan'.

⁵ Bra kan' chkwi' wan lo'o nchga nten 'in Krixtu nu ndyo' ti'in tu' na'an tyi Aquila kan'. Kwi' ngwaña'an, chkwi' wan lo'o Epeneto ta'a su'we nsu'wiin, ti kwi' ne' Asia nu kulo ndukwa la yten cha' 'in Krixtu lka yu kan'.

⁶ Kwi' ngwaña'an, chkwi' wan lo'o Liya, cha' wa y'ni 'a tñan cha' 'wan.

⁷ Lo'o chkwi' wan lo'o Andrónico lo'o Junias ta'a kichen tyiin, ta'a yu'wiin ni' ña'an chkwan. Ta'a tyukwaa ne' kan' lka ne' nten nu msu'wa Krixtu, cha' ndyaa ykwi' ne' cha' 'in Ndiose lo'o ne' nu ndi'in tijyu'; ngula 'a tñan y'ni ne' cha' 'in X'naan.

Ndla la yten ne' kan' cha' 'in Jesús, chun' ndi'in la yteën cha' kan'.

⁸ Kwi' ngwaña'an, ta wan kasiya 'in nchga ne' nu nda'aän nin lo kityi re: lo'o Amplias, cha' ndiya 'a tiän' 'in yu chabiya' 'in X'naan;

⁹ lo'o Urbano, ta'a ngi'niin tñan 'in Jesucristo; lo'o Estaquis, kwi' ngwaña'an ndiya 'a tiän' 'in yu;

¹⁰ lo'o Apeles, cha' wa jlyo tiän' cha' msñi su'we yu cha' 'in Krixtu chun' nchga cha' tukwi nu mdi-jin yu lo tñan 'in Krixtu; kwi' ngwaña'an nchga ne' ta'a Aristóbulo;

¹¹ lo'o Herodiön ta'a kichen tyiin; lo'o nchga ne' ta'a Narciso nu ndyaa ña'an ti' 'in X'naan;

¹² lo'o Trifena lo'o Trifosa, nu ngi'ni 'a tñan 'in X'naan; lo'o Pérsida ta'a su'we nsu'wiin, cha' ka'an 'a tñan su'we 'in nu nka X'naan wa y'ni ne' kan';

¹³ kwi' ngwaña'an, chkwi' wan lo'o Rufo, ska nten 'in Krixtu nu su'we 'a nchkwi' nten cha' 'in yu; lo'o jya'an Rufo, nu mna'ansiin 'ñaän sa ña'an si lka jya'aän;

¹⁴ kwi' ngwaña'an lo'o Asíncrito, lo'o Flegonte, lo'o Hermes, lo'o Patrobas, lo'o Hermas, lo'o ta'a nten 'in Krixtu nu ndyo' ti'in se'en ndi'in ne' kan';

¹⁵ kwi' ngwaña'an chkwi' wan lo'o Filólogo, lo'o Julia, lo'o Nereo, lo'o nu kuna'an ta'a ngula yu, lo'o Olimpás; kwi' ngwaña'an lo'o nchga nten nu su'wa ndi'in cha' 'in lo'o Krixtu. Nchka tiän' cha' ta wan kasiya 'ñaän 'in nchga nten kan'.

¹⁶ Bra nu chkwi' wan lo'o ta'a wan, tyukwi ti tiye wan xñi si' ta'a wan chabiya' 'in Krixtu. Nchga ta nten nu ndi'in cha' 'in lo'o Krixtu nde re, nchka ti' ne' ta ne' kasiya 'in wan.

17 'Wan ta'a ndi'in cha' 'ñaan lo'o Krixtu, lye 'a chkwii'n lo'o wan ni, cha' tiya ti ti' tyi'in wan lo chalyuu, cha' ja kan 'a nten nu su'wa cha' wsuun 'wan lo'o ta'a wan, cha' ja tukun' ne' kan' cha' nu ñi 'in Krixtu nu wa ynan wan. Ja xñi wan cha' nchkwi' ne' kan',

18 cha' si'i tñan 'in Krixtu ngi'ni ne', xka cha' nchkwi' ne' lo'o wan. Ngi'ni ne' kan' nchga lo cha' kuxi nu nda'an cha' tiye ne' cha' ku'ni ne'. Kwi' ngwaña'an, nñi lyo'o 'a ne' kan' 'in ne' ti'i ta'a wan, chun' nu su'we 'a nnen cha' nu nchkwi' ne', cha' sa 'a nchkwi' ne'.

19 'Wan ni, su'we 'a nchkwi' nten cha' 'wan nchga kichen, cha' su'we 'a nnan wan nchga cha' 'in Krixtu. Su'we 'a nka tiyeën cha' 'wan sikwa; lo'o nchka tiän' cha' ndla ti tya'an ti' wan ku'ni wan nchga cha' su'we, cha' ja siya' tya'an ti' wan ku'ni wan cha' kuxi.

20 Ti chin' ti tsan ti ji cha' ku'ni tyii Ndiose cha' 'in kune' xa'an, cha' ja ka tlyu la cha' kuxi nu ngi'ni nu xa'an kan'. Tiin ti tyi'in wan sikwa, sa ña'an ndi'in Ndiose; kwi' ngwaña'an, ti ku'ni la Jesucristo nu nka X'naan cha' su'we lo'o nchga ne' ta'a wan.

21 Lo'o Timu ta'a nda'aän tñan, lo'o Lucio, lo'o Jasón, lo'o Sosípater ne' ta'a kichen tyiïn, nchka ti' ne' ta ne' kasiya 'wan.

22 Lo'oũn, scaranu 'in Palyu lkaän cha' nu nda'an ba kityi re, Tercio naän; lo'oũn nchka tiän' taän kasiya 'wan chabiya' 'in X'naan.

23 Lo'o Gayu nchkwi' yu lo'oũn cha' chkwii'n lo'o wan cha' 'in yu; kwi' na'an tyi yu nda yu cha' ndi'iïn, lo'o nda yu na'an tyi yu cha' ndyo' ti'in nchga ne' re nu ndi'in cha' 'in lo'o Krixtu. Bra kan'

lo'o Rastu nu nka ndloo 'in tñi kichen re, nchka ti' yu ta yu kasiya 'wan; ti kwi' ti cha' nchka ti' Cuarto, yu ta'aän.

²⁴ Kwi' Jesucristo nu nka X'naan su'wa ya' Ni 'in ta'a wan, lo'o ti ku'ni Ni cha' su'we lo'o wan; ngwaña'an nchka tiän' cha' ka.

Mslaa' Palyu lo'o ne'

²⁵ Ku'ni tnuan 'in Ndiose sikwa. Ka 'in Ni ku'ni Ni cha' ngula tiye wan, cha' tyi'in wan sa ña'an nu ndi'in cha' tyi'ian lo chalyuu, xa nu yteen su'wean cha' 'in Jesús. Cha' su'we nu ndi'in 'in Jesucristo ni, kan' lka cha' nu nchkwii'n lo'o nten, ni siya tyun 'a siyentu yijan yu'wi kutsi' cha' nu nchkwii' sa ña'an nu ku'ni Ndiose nde loo la.

²⁶ Lo'o ni, wa ngwa'u su'we Ni cha' kan' 'ñaan. Kan' cha' ndi'in cha' kanen cha' 'in Krixtu ña'aan chalyuu se'en ndi'in nten sa ya' kunan nchga ne' xka la'a tsu', cha' ka sten ne' cha' 'in ska ti Ndiose, cha' kunan ne' nchga cha' nu nchkwii' Ni. Ti kwi' ti cha' kan' lka cha' nu ngwa'an ayman kula lo kityi 'in Ndiose, sa ña'an ka cha' nde loo la. Ngulo Ndiose tñan cha' kanen cha' kan' tijyu', kan' cha' ngwaña'an nchka ni; ti kwi' Ndiose lka nu ja tsaatii 'a cha' 'in Ni.

²⁷ ;Ska ti Ndiose jlyo ti' nchga cha', kan' cha' nchga bra ja ndi'in cha' tyii cha' ku'ni tnuan 'in Ndiose chabiya' 'in Jesucristo! Kwi' ngwaña'an ka cha' sikwa.

**Cha' su'we nu nchkwi' cha' 'in Jesucristo nu
nka x'naan
New Testament in Chatino, Western Highland
(MX:ctp:Chatino, Western Highland)**

copyright © 1992 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chatino, Western Highland

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chatino, Zona Alta Occidental [ctp], Mexico

Copyright Information

© 1992, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chatino, Western Highland

© 1992, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
de5120df-8f34-5747-88ef-b19cf963f07d